

Delårsrapport 1 2018 för kommunen och de kommunala bolagen

Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

1	Innehåll.....	3
2	Omvärld.....	3
2.1	Samhällsekonomisk utveckling	3
2.2	Kommunsektorns utveckling	4
2.3	Gävle Kommun	5
3	Målanalys av kommunövergripande mål	7
3.1	Sammanfattning av måloppfyllnad	7
3.2	Invånare och kunder	7
3.3	Medarbetare	12
3.4	Hållbar tillväxt	16
3.5	Ekonomi	23
4	Uppföljning av politiska uppdrag	28
5	Finansiell analys koncernen	28
6	Finansiell analys kommunen	29
7	Viktiga förhållanden och väsentliga händelser	32
8	Ekonomirapporter	33
8.1	Resultat för kommunens nämnder och bolag	33
8.2	Gävle Stadshus - Omsättning och resultat per bolag.....	33
8.3	Investeringar för kommunens nämnder och bolag.....	33
8.4	Gävle Kommun	34
8.5	Gävle Stadshus-koncernen	38
9	Bilaga 1 Personalstatistik.....	38
9.1	Personalstruktur.....	38
9.2	Genomsnittlig sysselsättningsgrad.....	40
9.3	Arbetad tid och frånvaro.....	41
9.4	Rekrytering och personalförsörjning	43

1 Innehåll

Delårsrapport 1 2018 är en uppföljning av kommunkoncernens verksamhet avseende perioden januari - april 2018. I den sammanställda redovisningen, kommunkoncernen, ingår kommunens nämnder och kommunens helägda bolag, intresseföretag samt kommunalförbund. I den sammanställda redovisningen ingår inga stiftelser.

I delårsrapporten presenteras en omvärldsanalys, målanalys, finansiell analys, viktiga förhållanden för bedömning av utveckling och tillstånd samt en försiktig framtidsbedömning av den samlade kommunala verksamheten.

För närmare fördjupning i respektive verksamhet hänvisas till helårsrapportens ärende i Platina.

Ärendeförteckning i Platina

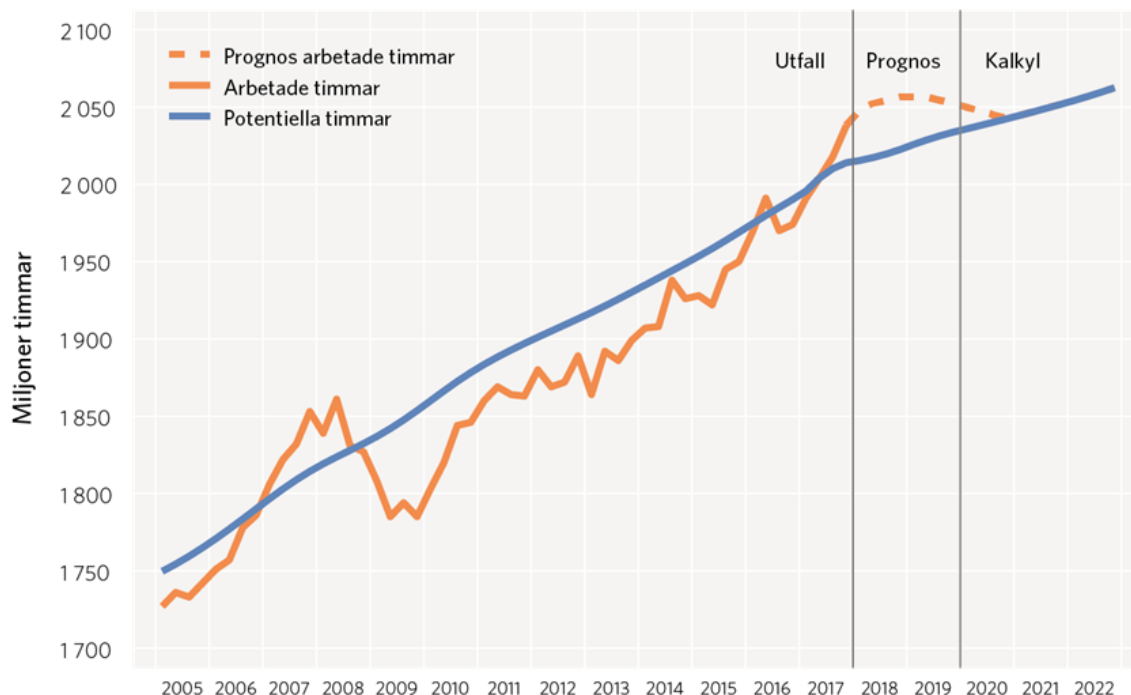
Nämnd	Diarienummer 2016	Diarienummer 2017	Diarienummer 2018
Kommunstyrelsens gemensamma dokument	16KS177	17KS162	18KS195
Kommunstyrelsen	16KS167	17KS163	18KS194
Samhällsbyggnadsnämnden	16SBN147	17SBN180	18SBN179
Utbildningsnämnden	16UN97	17UN109	18UN81
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	16NAN18	17NAN19	18NAN17
Kultur- och fritidsnämnden	16KFN84	17KFN71	18KFN126
Socialnämnden	16SON76	17SON85	18SON71
Omvårdnadsnämnden	16ON108	17ON133	18ON175
Valnämnden	16VN1	17VN2	18VN3
Överförmyndarnämnden	16ÖFN5	17ÖFN5	18ÖFN4
Jävsnämnden	16JN1	17JN8	18JN4
Revisorskollegiet	16REK3	17REK2	18REK10
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	16GNV2	17GNV3	18GNV1
Gävle Stadshus-koncernen	16GSAB4	17GSAB4	18GSAB3
Övriga bolag (som ej har platina)	O:\Projekt		

Förvaltningsberättelse

2 Omvärld

2.1 Samhällsekonomisk utveckling

Den ekonomiska utvecklingen har varit god under en längre tid. Om den tidigare har varit starkt driven av intern efterfrågan så är nu även den internationella tillväxten god, med en återhämtning som globalt till exempel visar bättre sysselsättnings- och arbetslöshetssiffror än före finanskrisen 2008. Genom att Sverige nu befinner sig i toppen på en högkonjunktur, med ett överutnyttjande av hur mycket Sveriges arbetskraft kan arbeta, kommer vi framöver inte att se en inkomstutveckling i kommunerna som stiger. Utan inkomsterna kommer enkelt uttryckt att stiga lika mycket som lönerna ökar samt med befolkningsutvecklingen. Diagram nedan visar antalet miljoner arbetade timmar i Sverige per kvartal.

SKL, Ekonomirapporten maj 2018.

Prognosen framöver är att arbetskraftskostnaden kommer att öka på grund av behov av fler anställda genom högkonjunkturen och brist på rätt kompetens. Trots att Sverige har befunnit sig i en situation med stärkt behov av arbetskraft har inte arbetskraftskostnaden stigit i förväntad takt. Om förväntningarna infrias kommer kommunerna att mötas av dels ökade kostnader genom egen personal som genom köp av varor och tjänster.

2.2 Kommunsektorns utveckling

Kommunernas preliminära resultat för 2017 uppgick till 24 miljarder kronor och ligger därmed klart över tumregeln för god ekonomisk hushållning i sektorn. Det är andra året i rad med rekordresultat. En bra utveckling av skatteunderlaget, extra statligt stöd och större reavinster än normalt bidrar till det goda resultatet. En sämre skatteunderlagsutveckling 2019–2021, i kombination med fortsatt stora behovsökningar, väntas leda till sämre resultat. För att klara att öka resurserna till verksamheterna fullt ut i takt med demografin, och ett resultat på 1 procent av skatter och generella statsbidrag, krävs budgetförstärkande åtgärder på 30 miljarder 2021 (cirka 1 procent av bruttokostnaderna årligen). Det kommer med andra ord att krävas avsevärda effektiviseringar framöver. Brist på utbildad personal kommer att sätta ytterligare press på kommunerna att hitta nya lösningar för att klara välfärdsuppgiften.

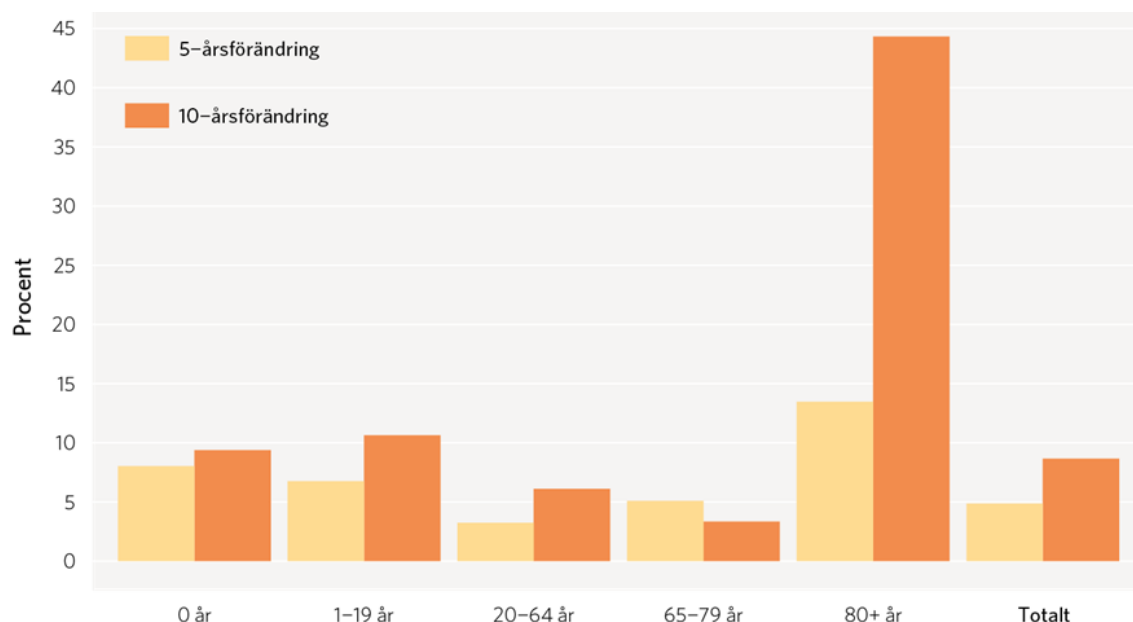
SKL, Ekonomirapporten maj 2018

Gävle Kommun speglar väl bilden över kommunsverige. 2017 lämnade Gävle kommun ett

resultat på 305 mnkr. Med utgångspunkten att Gävle kommun utgör 1 procent av kommunsverige så skulle det innebära ett resultat på drygt 30 mdr. Motsvarande SKL:s bedömning på ett behov av resurstillskott fram till 2021 på 30 mdr krävs det 300 mnkr för Gävle Kommun, med ytterligare drygt 100 mnkr för att nå ett resultat på 2 procent.

Det kommer framöver krävas att fler deltar i arbetslivet, kommunala verksamheten effektiviseras (automatisering och digitalisering), att samverka mellan aktörer inom välfärdssektorn ökar samt att staten prioriterar resurser till kommunernas ansvarsområden.

Den främsta utmaningen framåt beror på förändringen av befolkningens sammansättning. Inom 10 år kommer gruppen som är över 85 år att öka med nära 45 procent, barn och unga ökar med cirka 10 procent, medan gruppen i arbetsför ålder ökar med 6 procent. Det ger dels effekten att färre ska försörja fler men också att med oförändrad bemanning (elever per lärare, hemtjänstpersonal per brukare och så vidare) kommer det att krävas fler som arbetar inom kommunerna. Effekten av den demografiska utvecklingen kommer att påverka den ekonomiska utvecklingen och innebära stora utmaningar i att lyckas bemanna verksamheten.

SKL, Ekonomirapporten maj 2018

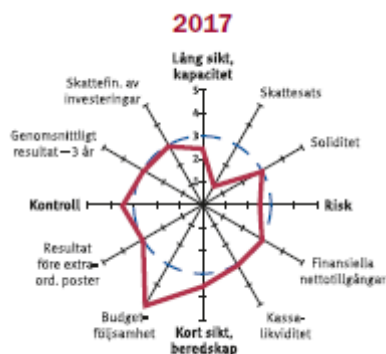
2.3 Gävle Kommun

Gävle Kommun tar med sig goda förutsättningar inför 2018. Tidigare höga ekonomiska överskott ger ett flertal vinster. Gjorda investeringar bär med sig mindre räntekostnader, det finns ett utrymme för en längre tidsperiod för att justera verksamheten till att förhålla sig till mindre resurser samt att andra kommuner med mer ansträngd ekonomi driver fram beslut och tvingas prioritera i sin verksamhet, vilka Gävle kan ta del av.

Jämfört med R9-gruppen har Gävle en stark finansiell status, med ett historiskt resultat som är bättre, högre egenfinansiering av investeringar och en hög soliditet jämfört med vissa andra. Gävle har dock ett högre skattetryck än övriga jämförda kommuner, vilket i en finansiell jämförelse bedöms som minde bra, då möjligheten till att öka finansieringen genom ökat skatteuttag anses som begränsad.

Resultat före extraordinära poster*

Procent	2015	2016	2017	Förändr 15-17	Snitt 15-17
Södertälje	2,6	7,0	6,9	4,3	5,5
Västerås	5,2	4,4	5,6	0,4	5,1
Örebro	5,7	6,2	5,5	-0,2	5,8
Gävle	3,6	5,8	4,6	1,0	4,7
Eskilstuna	1,5	4,0	4,4	2,9	3,3
Uppsala	0,5	2,9	4,3	3,8	2,6
Jönköping	1,7	3,2	2,9	1,2	2,6
Linköping	1,2	0,1	2,0	0,8	1,1
Summa	2,7	4,2	4,5	1,8	3,4

Finansiell profil, KFi 2018

Innevarande år innebär dock att verksamheten är beräknad att bedrivas med ett överskott på endast 1,2 procent. Det är möjligt genom ovan beskrivna överskott. Toleransen för en negativ nettokostnadsutveckling blir då lägre. Som resultatet nu i delårsrapporteringen prognostiseras för helår så sjunker överskottet ner till 0 procent.

Befolkningsutveckling

Enligt Statistiska centralbyrån uppgick befolkningen i Gävle kommun till 100 825 invånare vid utgången av mars månad 2018. Det innebär en folkökning med 222 personer under det första kvartalet 2018, vilket är en mindre ökning jämfört med motsvarande period föregående år (+272).

Folkökningen förklaras främst av positiva flyttningsnetton mot utlandet och det egna länet. Vidare har ett positivt födelseöverskott bidragit till ökningen. Endast 14 kommuner hade ett större barnafödande än Gävle.

Under det första kvartalet flyttade 1 056 personer till Gävle och 890 personer från Gävle, vilket innebär ett flyttningsnetto med +166. Kommunen har i likhet med tidigare år positivt flyttningsnetto gentemot övriga kommuner i Gävleborgs län (+75). Inflyttarna till Gävle var dock färre än utflyttarna från Gävle, sett i relation till övriga län i riket (-15). Samtidigt var antalet inflyttare från utlandet (immigranter) betydligt fler än antalet utflyttare till utlandet (emigranter) (+106).

Av rikets 290 kommuner ökade 196 stycken i folkmängd, varav 26 kommuner hade en större antalsmässig folkökning än Gävle kommun. I rangordning efter befolkningsstorlek hamnar Gävle på 17:e plats bland rikets kommuner.

Gävlerregionen (Gästrikeregionerna och Älvkarleby kommun) ökade med 121 invånare, och befolkningen uppgick vid utgången av mars till 164 941 invånare. De övriga arbetsmarknadsregionerna i Gävleborgs län ökade sammantaget med 26 invånare. Gävleborgs län ökade med 154 personer och uppgick vid årsskiftet till 285 791 invånare.

Sysselsättning

Arbetsmarknad

I april 2018 var 4 771 personer i åldersgruppen 16–64 år öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd i Gävle kommun. Det innebär en minskning med 619 personer eller 11,5 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Arbetslösheten uppgick till 9,5 procent av den registerbaserade arbetskraften (16-64 år) i kommunen, vilket kan jämföras med 7,0 procent i riket. Arbetslösheten i kommunen var högre hos männen 9,7 procent jämfört med kvinnorna 9,3 procent. Ungdomsarbetslösheten (18-24 år) har minskat jämfört med föregående år och uppgick till 12,6 procent i kommunen, att jämföra med 8,7 procent i riket. Arbetslösheten bland utrikesfödda uppgick till 30,3 procent i kommunen, att jämföra med 20,5 procent i riket.

3 Målanalys av kommunövergripande mål

3.1 Sammanfattning av måluppfyllnad

Kommunövergripande mål 2018

	Invånare och kunder		Medarbetare
◆	Invånarna ska ha stort förtroende för den kommunala verksamheten och ges möjlighet till delaktighet och engagemang	◆	Framgångsrika medarbetare som bidrar till kommunens mål
◆	Kompetensnivån hos kommunens befolkning höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling	●	Ett inspirerande och utvecklande ledarskap
◆	Ett socialt hållbart Gävle där alla människor lever i trygghet och får sina rättigheter respekterade	●	Uppnå jämställda arbetsvillkor och löner
	Hållbar tillväxt		Ekonomi
◆	Ett stark växande Gävle som når 120 000 invånare	■	Kommunkoncernens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt och inom tilldelade ramar
■	Gävle kommun är en av Sveriges bästa företagarkommuner	●	Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 2 procent av skatteintäkterna
◆	Gävle kommun är en av Sveriges bästa miljökommuner	●	Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans
◆	Gävle kommuns verksamheter har effektiva processer med hög kvalitet	■	Investeringar bör till 100 procent vara självfinansierad sett över en femårsperiod

3.2 Invånare och kunder

Invånarna ska ha stort förtroende för den kommunala verksamheten och ges möjlighet till delaktighet och engagemang

Kommunens verksamheter

Projektet Digital Förnyelse är nyckeln i arbetet med att digitalisera kommunens verksamheter. Belastningen på projektet har ökat markant, vilket visar på en villighet från verksamheterna att öka digitaliseringen. Antalet e-tjänster blir allt fler liksom antalet personer som nyttjar tjänsterna.

Utbildning Gävle arbetar för att kommunens invånare ska ha förtroende för förvaltningens verksamheter. Resultatet från Skolinspektionens enkät till vårdnadshavare i förskolan visar att Gävle kommuns resultat ligger nära rikets resultat. Vårdnadshavarnas svar visar att förskolan får höga betyg på de flesta områden.

Samhällsbyggnad Gävle bland annat har haft dialogmöten med invånare om utvecklingen av östra Drottninggatan. Rådgivning av bygglovsfrågor sker löpande en gång i veckan. Förvaltningen har även haft rådgivning i Bergby och Hedesunda.

Kultur och Fritid Gävle har genomfört en medborgardialog i Hamrångebygden. En fråga som kom upp i sammanhanget var idrottshallen i Norrsundet och om den kommer att vara kvar eller om en ny idrottshall kommer att byggas i Bergby som är utpekad som centralort för området. Ytterligare en dialog kommer att genomföras under hösten.

Omvårdnad Gävle utvecklar sin verksamhet i dialog med kunder och anhöriga. Implementeringen av Socialstyrelsens modell "individens behov i centrum" i handläggnings- och utförandeprocesserna har fortgått. Inom ordinärt boende pågår projektet hemvård under hela 2018. Projektets syfte är att ta fram ett personcentrerat arbetssätt i teamsamverkan.

Socialtjänst Gävle startade i maj 2016 en förvaltningsövergripande mottagningsenhet, för alla målgrupper och åldrar, och den har därefter utvecklats kontinuerligt. Generellt sett arbetar förvaltningen i den nya organisationen med ett mer tydligt familjeperspektiv. Alla verksamheter ska arbeta strukturerat för att upprätthålla och utveckla bemötande och den professionella tjänsteutövningen.

Gävle Energi har en strävan att alltid ha en öppen, enkel och ärlig kommunikation som baseras på kundens/medborgarens behov och aktuellt val av kommunikationsplattform. Bolaget fortsätter att digitalisera funktioner på och vid sidan av hemsidan och utvecklar tjänsterna inom mikroproduktion såsom solceller och vindkraft.

Gavlia-koncernen arbetar för att skapa attraktiva, ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler för Gävle kommuns förvaltningar. Koncernen arbetar ständigt med löpande underhåll, tillsyn och skötsel, hyresgästanpassningar samt ny- och ombyggnationer av koncernens fastigheter. Detta för att uppfylla hyresgästernas krav och önskemål.

Analys av indikatorerna

Nöjd inflytandeindex hämtas från Statistiska Centralbyråns medborgarundersökning som genomförs under hösten 2018. Resultat fås i årsbokslutet.

Utfall för de tre övriga nyckeltalen som kommer från nätverket Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) får även de i årsredovisningen. Undersökningarna genomförs under september och oktober.

Status och utfall som rapporteras bygger på tidigare utfall samt de aktiviteter som genomförs i kommunkoncernen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Nöjd inflytandeindex	—	index 41	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
2 Medborgardeltagande, utveckling	—	65 %	Ok	Uppnås
3 Fråga via e-post som får svar inom 2 arbetsdagar	—	89 %	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
4 Webbinformation till medborgarna	—	80 %	Mindre avvikelse	Uppnås delvis

1 Nöjd inflytandeindex mäter vad medborgarna har för syn på inflytandet och insyn i Gävle kommun. Källa: SCB Medborgarundersökning, KKiK 15.

2 Visar en samlad bild av hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling. Källa: SKL, KKiK 14.

3 Mäter tid och kvalitet på svaren på e-post. Källa: undersökningen görs av externt företag, KKiK 1.

4 Granskning av kommunens webbplats, består av 250 frågor. Svar ska hittas inom två minuter. Utfallet anges i procent av maxpoäng. Källa: Självgranskning i kommunen, KKiK 13.

Kompetensnivån hos kommunens befolkning höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling

Kommunens verksamheter

Förskolornas utvecklingsarbete inriktas mycket på språkutvecklande arbetssätt och IKT (IT- och kommunikationsteknik). Arbetet i grundskolan med digitaliseringen har fångat eleverna positivt. Speciellt pojkar har fått en ökad motivation till lärande. Digitaliseringen har medfört att variationen på undervisningsmetoder har ökat, vilket gynnar alla elever. Programmering och dess grunder har kommit igång redan från förskoleklass. I gymnasieskolan prioriteras tidiga insatser för elever som behöver stöd och anpassningar.

I Kommunövergripande mål och ekonomiska ramar riktas medel till Utbildningsnämnden för "insatser till skolor med låg måluppfyllelse". Alla grundskolor som tilldelas medel har redovisat en plan för åtgärder och för att följa upp effekterna av åtgärderna. Uppföljning och analys sker i delår 2 och årsredovisningen.

Resultatet från Skolinspektionens enkäter visar att eleverna på både grund- och gymnasieskola är mer nöjda med elevhälsan än riket. Resultatet från föräldra- och personalenkäterna visar dock en motsatt bild. Här är resultatet sämre än för riket. Det kan finnas anledning att ytterligare analysera varför eleverna har en mer positiv bild än föräldrar och personal. Detta gäller flera delar av Skolinspektionens enkäter.

Utbildningsnämnden har beslutat om förändringar av karriärtjänster och att permanenta lärarlönelyftet. Arbetsgivaren och de fackliga organisationerna är överens om att omfördela försteläraryuppdragen för att möjliggöra ökad likvärdighet inom kommunens skolor. Fler förstelärare kommer att undervisa och verka på skolor där behoven är som störst.

Biblioteket arbetar med ett projekt som heter "Bokstart" som kommer att börja under maj månad. Projektet syftar till att främja de minsta barnens språkutveckling genom att stimulera hela familjen till läsning. Projektet drivs via regional biblioteksverksamhet tillsammans med biblioteken i Sättra och Andersberg.

Alla berörda verksamheter i Socialtjänsten samarbetar med skolans verksamheter, utifrån uppdrag och förutsättningar, med syfte att verka för att barn fullföljer sin skolgång. Brottsförebyggarna i Gävle, BIG, har ett utarbetat utbildningspaket till personal i skolan. Fältgruppen utvidgar sin målgrupp och kommer, under året, utveckla samarbetet med gymnasieskolorna. Familjestödet kopplas ofta in i fall där det uppstår problem i relationen mellan familj och skola. Förvaltningen är sedan hösten 2016 samlokaliserad med Arbetsmarknadsenheten, SFI och Arbetsförmedlingen i samarbetsformen "Ung i utveckling" med syfte att minska arbetslösheten. Från och med april 2018 arbetar hela teamet för unga vuxna vid Försörjningsstödsenhet Arbete/Unga vuxna i denna samarbetsform.

Att matcha behov av kompetens/utbildning och utbud/erbjuda "rätt" utbildning är en av Vuxenutbildningens nyckeluppdrag. Vuxenutbildningen samverkar inom olika nätverk och med olika aktörer för att fånga upp vilka kompetenser som behövs för att vara anställningsbar. Näringsliv & arbetsmarknad Gävle samverkar med Arbetsförmedlingen i syfte att ta fram en tydligare modell för nyanlända med kort utbildningsbakgrund. Modellen syftar till exempel till att erbjuda eleverna språkundervisning först för att ge förutsättningar till arbete och integration. En kartläggning av gruppen unga vuxna i åldern 20-24 år för att se över och planera särskilda insatser i samverkan med andra aktörer har påbörjats.

Analys av indikatorerna

Utfall för indikatorerna fås i samband med delår 2 eller årsredovisningen.

Utbildningsnivån för eftergymnasial utbildning ligger på samma nivå som föregående år (mätdatum 2018-04-19), bedömningen är att målet inte uppnås. Indikatorerna för elevernas måluppfyllelse i årskurs 3, 6, 9 och gymnasieskola kommer inte att nås, målvärdet är 100 procent utifrån skolförfattningarnas krav. För indikatorn andelen elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter avslutad gymnasieskola är prognosen att målen inte

nås. Utvecklingen av arbetsmarknaden påverkar förutsättningarna.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Resultat elever åk 3, nationella prov	—	100 %	Större avvikelse	Uppnås ej
2 Andel med godkända betyg i alla ämnen åk 6	—	100 %	Större avvikelse	Uppnås ej
3 Andel elever i årskurs 9 som är behörig till ett nationellt program på gymnasieskolan	—	100 %	Större avvikelse	Uppnås ej
4 Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 4 år	—	100 %	Större avvikelse	Uppnås ej
5 Andel av befolkningen med minst treårig eftergymnasial utbildning	24 %	26 %	◆	Uppnås ej
6 Andel elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning	—	69 %	Mindre avvikelse	Uppnås ej
7 Godkända studieresultat, svenska för invandrare	—	41 %	Ok	Uppnås

1 Genomsnittlig procentsats för de elever som klarat samtliga ämnesprov i svenska, svenska som andraspråk och matematik åk 3. Källa: SCB, KKik 17 B

2 Elever i åk 6 som fått godkänt betyg i alla ämnen. Källa: Skolverket och SCB, KKik 17 A

3 Antal elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. Uppgiften avser elever folkbokförda i kommunen. Uppgiften avser läsår. Källa: SCB och Skolverket, KKik 18

4 Andel av kommunens folkbokförda elever år 1 i gymnasieskolan som inte fanns i gymnasieskolan något av de två närmast föregående åren och som erhållit slutbetyg eller motsvarande inom loppet av fyra läsår. IV-programmet är inkluderat. Uppgifterna avser elever i gymnasieskolan folkbokförda i kommunen oavsett huvudman för skola eller elevens studieort. Källa: SCB och Skolverket, KKik 21

5 Eftergymnasial utbildning utgörs av utbildning som förutsätter gymnasial utbildning. Det handlar oftast om universitets eller högskoleutbildning. Källa: SCB

6 Andel av eleverna folkbokförda i kommunen som erhållit slutbetyg eller motsvarande och som påbörjat studier på universitet/högskola eller börjat arbeta oberoende var arbetet ligger. Källa: SCB och Skolverket.

7 Sammanvägt värde för kurs 1A, 1B, 2B, 2C, 3C, 3D. Kursdeltagare som fullföljer kursen och uppnått målen för godkänt eller väl godkänt, kalenderår. Källa: Skolverket

Ett socialt hållbart Gävle där alla människor lever i trygghet och får sina rättigheter respekterade

Att Gävle kommun uppfattas som tryggt är en viktig faktor och en stark attraktionskraft i en

stad som växer. Trygghet är en subjektiv upplevelse och bidrar till god folkhälsa. Gävle kommun har en vision om en kommun fri från våld och är med i den nationella satsningen inom området. Det pågår samverkansformer i stadsdelarna för att öka den upplevda tryggheten. Fortsatt arbete med en bred ansats för att åstadkomma trygghetsskapande insatser är av vikt. Noteras att vikten av samverkan internt inom kommunen, men också med externa aktörer i civilsamhället och polisen. Gävlemodellen lyfts som ett stöd för grundskolan för att motverka kränkningar. Sambandet mellan resultaten i skolan och psykisk hälsa avspeglar sig i de resultat som noteras och det finns fortsatt behov av utveckling. Kultur och fritid har påbörjat arbete med trygghetsronder för att erbjuda trygghet för barn och ungdomar som deltar i deras verksamheter. För personer som behöver insats från hemtjänst eller annan omsorg är det av stor vikt att tillskapa kontinuitet bland omvårdnadspersonalen för att säkerställa omvårdnadssäkerheten. Det bedrivs flertalet försök att åstadkomma en förbättring. En framgångsfaktor för samtliga verksamheter i arbetet med att nå målet är god samverkan med andra aktörer, både internt inom kommunen men också extern samverkan.

Analys av indikatorerna

Samtliga indikatorer saknar utfall i delår 1, men kommer att redovisas i årsbokslutet. Prognosen är ställd utifrån senaste utfallet samt de aktiviteter som utförs i kommunen. Indikatorerna Självskattat hälsotillstånd och Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra mäts i undersökningen Hälsa på lika villkor som genomförs under våren 2018.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Självskattat hälsotillstånd	—	74 %	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
2 Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar, andel (%)	—	10 %	Ok	Uppnås
3 Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	—	1 020	Större avvikelse	Uppnås ej
4 Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	—	25 %	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
5 Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	—	11 %	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
6 Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, andel (%)	—	92 %	Mindre avvikelse	Uppnås delvis

1 Andel (%) av invånarna 16-84 år som uppgivit att det egna allmänna hälsotillståndet är bra eller mycket bra. Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor (HLV) samt regionala enkäter.

2 Avser de som är bedömda som ej förvärvsarbetande under november enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) aktuellt år, inte är inskriven på någon form av studie under hösten aktuellt år.

3 Avser summering av: Dödligt våld, Försök till mord eller dråp, Misshandel inkl. grov, Våldtäkt inkl. grov, Grov kvinnofridskränkning, Grov fridskränkning, Olaga förföljelse, Våld mot tjänsteman och Rån inkl. grovt, antal/100 000 inv. Källa: Brå

4 Resultatet baseras på data från de fyra befolkningsenkäterna Hälsa på lika villkor (Statens folkhälsoinstitut), Liv & hälsa, Folkhälsa, Hälsoenkät.

5 Med ekonomiskt utsatta avses hushåll med låg inkomst eller ekonomiskt bistånd. Källa: SCB

6 Svarat på påståendet, "jag känner mig trygg i skolan", stämmer helt eller ganska bra. Källa: SKL

3.3 Medarbetare

Framgångsrika medarbetare som bidrar till kommunens mål

Kommunens verksamheter

Inom Gävle kommunkoncern har chefer och ledare fokus på medarbetarnas förutsättningar för att kunna utföra uppdraget på ett professionellt och framgångsrikt sätt genom att inspirera och utveckla sina medarbetare. Adekvat kompetens för uppdraget och en god arbetsmiljö är viktiga förutsättningar för motiverade och framgångsrika medarbetare.

Medarbetarundersökningen (MAU) är en del i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete och är ett verktyg i processen med att identifiera styrkor och förbättringsområden för fortsatt utveckling av kommunens verksamheter och dess arbetsmiljö. Utfallet presenteras i Kommunstyrelsen i mitten av maj och därefter påbörjas processen med att analysera resultaten inom förvaltningarna där förbättringsområden ska tas fram tillsammans med medarbetarna för att få en ökad känsla av sammanhang och involvering i sin arbetsmiljö.

Koncernens introduktion för nyanställda genomfördes i april med ett nytt upplägg med högre grad av delaktighet för de nyanställda för att öka medvetenheten av att vara en del av koncernen.

Under vintern och våren har bland annat:

- Förslag till ny personalpolicy har tagits fram och bearbetats och skickats på remiss till nämnder och styrelser.
- Förslag utveckla grafisk form och semantik för kommunens värdegrund. Allt väsentligt är dock oförändrat. Arbetet pågår att utveckla verktyg/stöd till chef/verksamhet i arbetet
- Ett förslag kring förmåner/medarbetarerbjudande innehållande förslag till paketering av ett medarbetarerbjudande med fokus på förmåner och förmånliga villkor som följer med anställningen tagits fram.
- Framtagande av en kompetensförsörjningsstrategi och process pågår, tillika arbetat med it-systemstöd som ska användas för att stödja och möjliggöra en effektiv kompetensförsörjning.
- Uppbyggnad av en utbildningsakademi pågår med att definiera innehållet i den framtida kompetensutvecklingen för medarbetare.
- Externa aktiviteter med olika målgrupper genomförts för att stärka arbetsgivarvarumärket, bland annat genom att delta på en jobbmässa för olika yrkeskategorier på Migrationsverket samt på studentaktiviteterna Ski and Meet (Kungsberget) och Framtidsmässan (Stockholm).

Analys av indikatorerna

Årets medarbetarundersökning i Gävle kommun är genomförd i egen regi med färre frågor än tidigare år. 4 624 medarbetare, vilket motsvarar 72 procent av kommunens medarbetare svarade på undersökningen. Motsvarande siffra 2017 var 87 procent. Den något lägre men ändå relativt höga svarsfrekvensen innebär att resultatet kan ses som ett tillförlitligt underlag i kommande arbetsmiljöarbete samt arbete med verksamhetsutveckling på såväl kommunövergripande som på respektive förvaltnings- och bolagsnivå.

Det medarbetarundersökningen visar är en försämring av den upplevda stressen och oron samt de fysiska besvären har ökat jämfört med tidigare år. Vad detta beror på är för tidigt att sja om då analyser pågår. Mer positivt är att stoltheten och attraktiviteten till arbetsgivaren är fortsatt hög och många kan fortfarande starkt rekommendera arbetsgivaren till andra. En ny fråga i medarbetarundersökningen är kring medarbetarens lika värde på arbetsplatsen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Där hamnar utfallet på en mycket hög positiv nivå, det vill säga att vi behandlar alla lika.

SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) nationella index Hållbart medarbetarengagemang (HME) som mäts i samband med medarbetarundersökningen visar på ett något lägre resultat jämfört med de två tidigare åren. HME inkluderar områdena motivation, ledarskap och styrning vilket innebär chefers förmåga att möjliggöra, tillvarata och upprätthålla ett medarbetarengagemang. Det område som visar minst förändring i jämförelse med tidigare år är styrning (insatt i arbetsplatsens mål) medan motivation och ledarskap har försämrats mera. Värt att notera är att Gävle kommun har höga utfall i jämförelse med andra kommuner.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Sammanvägt index MAU		Index 81		
2 Hållbart medarbetarengagemang (HME)	80	Index 84		Uppnås ej
3 Tillräckligt med tid	55	71		Uppnås ej
4 Inga besvär av stress eller oro orsakade av arbetet	50	70		Uppnås ej
5 Inga fysiska besvär orsakade av arbetet	64	75		Uppnås ej

1 Det sammanvägda indexet för Medarbetarundersökningen (MAU) ger ett mått på hur väl Gävle kommun som organisation är rustad för att anta framtida utmaningar och nå uppsatta mål

2 Indexet HME är ett mått på organisationens och dess chefers förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla ett stort medarbetarengagemang. Mätning av HME sker i samband med genomförandet av medarbetarundersökningen.

3 Baseras på en frågeställning ifrån medarbetarundersökningen: Jag har tillräckligt med tid att utföra mina arbetsuppgifter.

4 och 5 Baseras på frågeställning ifrån medarbetarundersökningen.

Ett inspirerande och utvecklande ledarskap

Kommunens verksamheter

Inom Gävle kommunkoncern har chefer och ledare fokus på medarbetarens förutsättning för att kunna utföra uppdraget på ett professionellt och framgångsrikt sätt genom att inspirera och möjliggöra en bra utvecklingsmiljö att verka inom.

Samtliga förtroendevalda politiker har även under året genomgått arbetsmiljöutbildning för att stärka hela organisationens arbetsmiljöarbete. Ett annat steg är att den grundläggande arbetsmiljöutbildningen är obligatorisk för samtliga nyanställda chefer för att stärka ledarskapet.

Alla förvaltningars chefer har deltagit i den kommunövergripande utbildningen i löneöversyn som genomfördes under januari till mars.

Under 2017 påbörjas en satsning på ledarutveckling för erfarna chefer med internt lärande chefer emellan. Utbildningen sker enligt en dialogmetod för att stötta varandra i olika

dilemman. Ledarutvecklingsgrupper startades i september 2017 och fortgår under 2018. Framtida ledare startades i december efter ett rekryteringsförfarande av ett tiotal medarbetare och utbildningen är klar i juni 2018. Inom förvaltningarna utbildas chefer och ledare genom olika program som exempelvis det statliga rektorsprogrammet.

I övrigt anordnas frukostseminarier och chefsdagar för att utveckla och skapa samsyn kring viktiga teman som framtidsutsikter, digitalisering, mångfald och kommunikativt ledarskap i syfte att stärka cheferna i deras arbete.

Analys av indikatorerna

Ledarskapsindex i medarbetarundersökningen 2018 mäts inte utan kommunen har enbart använt sig utav HME:s ledarskapsindex. Utfallet blev 78 vilket är något sämre än tidigare år (81), men är ändå ett bra resultat och påvisar att det är en av kommunens styrkor. Resultatet skiftar något bland de olika förvaltningarnas chefer och där behov finns så erbjuds stöd till chefer med det fortsatta utvecklingsarbetet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Ledarskapskap MAU		—		

1 Indexet för ledarskap i Medarbetarundersökningen (MAU) ger ett mått på medarbetarnas uppfattning om ledarskapet inom Gävle kommun. MAU samt utvecklingsaktiviteter utifrån dess resultat genomförs fr.o.m. 2015 varje år.

Uppnä jämsällda arbetsvillkor och löner

Kommunens verksamheter

Målet sätts som uppnått trots att det inte finns utfall på indikatorerna, men processer och aktiviteter pågår och följer uppsatta tidplaner.

Gävle kommunkoncern kartlägger och analyserar årligen sina löner vilket sedan ligger till grund för olika lönepolitiska ställningstaganden. Lönekartläggningen inför löneöversyn 2018 visade att det fanns behov av att prioritera vissa grupper utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I år har även en utbildning i löneöversyn för alla chefer genomförts i syfte till att öka dess kunskaper i lönebildning och lönesättning, vilket också bidrar till att öka medvetenheten kring chefsens roll i att säkerställa jämsällda löner.

Arbete med jämställdhet och likabehandling fortgår och olika informationsinsatser planerats och genomförts, exempelvis så har alla chefer erbjudits ett frukostseminarium om normer, jämställdhet, HBTQ i arbetslivet och vilket ansvar som vilar på dig som chef.

Gavlia-koncernen, ett av kommunens bolag, har erhållit ett certifikat som visar att verksamheten nu är HBTQ-certifierad av RFSL.

Analys av indikatorerna

De jämsällda villkoren mäts genom en sammanvägning av nyckeltalen anställningsvillkor, chefsstruktur, ledningsgrupper, föräldraledighet/VAB samt sjukfrånvaro. Resultatet används även för en kommungemensam jämförelse och för utvecklingsarbete. Mätning av jämsällda villkor har ännu inte genomförts då utfallet från lönerrevisionen ännu inte var klar.

Löneöversyn 2018 pågår och utfall redovisas när översynen är avslutad. Utfall för de båda indikatorer rapporteras vid senare tillfälle.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår	
1 Jämsällda villkor		—	Index 4,4	OK	Uppnås
2 Jämsällda löner		—	96,5 %	OK	Uppnås

1 Jämställda villkor mäts genom nyckeltalen anställningsvillkor, chefsstruktur, ledningsgrupper, föräldraledighet/VAB samt sjukfrånvaro. Skalan går från 1-10 där 10 är högst värde. Mätningen används även i samarbete med andra kommuner.

2 Kvinnors andel av mäns lön. Det är den ovägda löneskillnaden mellan kvinnor och män som mäts.

Personalredovisning

Personalstruktur

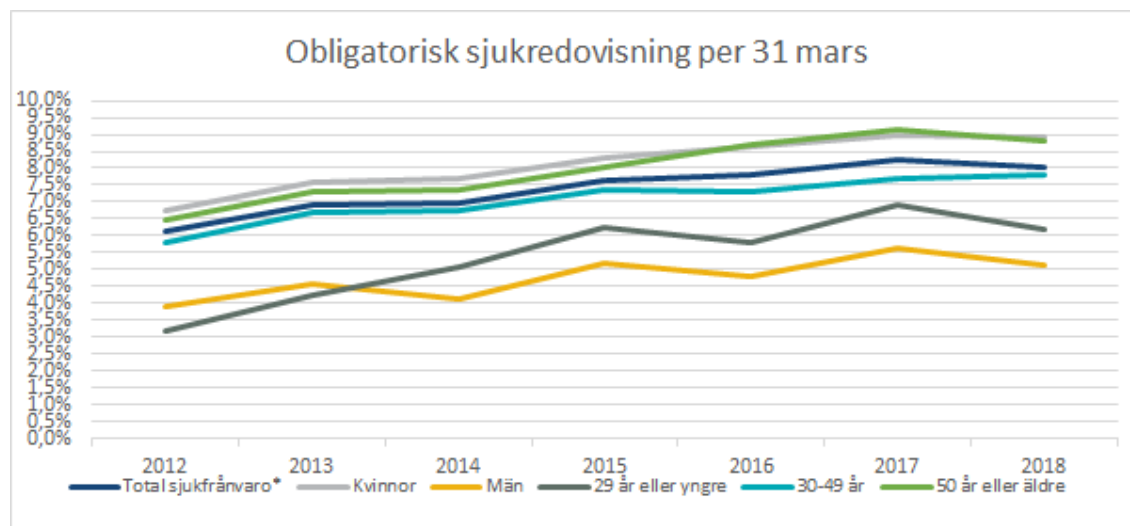
2017-12-31						
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	4 898	712	5 067	778	96,7	47,0
Män	1 138	420	1 152	454	98,8	46,0
Totalt	6 036	1 132	6 219	1 232	97,1	46,8

Analys

Antalet årsarbetare och anställda grundar sig på Gävle kommun och det är en ökning med 354 anställda varav 24 tillsvidare anställda och 330 visstidsanställda jämfört med samma period förra året. Ökningen av visstidsanställda beror främst på anställningen av Extratjänster inom kommunen.

Förnygringen av de tillsvidare anställda fortsätter vilket är en trend sedan 2015 efter att ha legat stilla i tre år. Det är en positiv utveckling som kan ha påverkan ifrån satsningarna på arbetsgivarvarumärket.

Obligatorisk sjukredovisning

Analys

*Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.

Den obligatoriska sjukredovisningen visar ett trendbrott för det tredje delåret i rad efter att ha ökat sedan 2011. Den totala sjukfrånvaron hamnar på 8,0 procent jämfört med fjolårets utfall 8,2 procent. Det är främst män som blivit friskare (-0,5 procentenheter) medan kvinnor minskat sin frånvaro (-0,1 procentenheter).

Det är främst åldersgruppen 50+ och upp till 29 år som blivit friskare, medan medelålders är i stort oförändrad.

Långtidssjukfrånvaron har minskat till 34,7 och börjar närma sig nivåerna i början på 10-talet. En orsak till minskningen kan vara bättre uppföljningar och fokus från chefer.

Totalt så är det 3 543 (48 procent) medarbetare utan sjukfrånvaro första delåret mot 3 405 (48 procent) medarbetare 2017. Antalet sjukdagar per anställning är 6,5 dagar mot 6,5 dagar föregående år, för kvinnor 7,2 dagar och män 3,9 dagar. Korttidssjukfrånvaro upp till 3 dagar uppgår till 13,1 procent samt sjukfrånvaro mer än 91 dagar uppgår till 43,4 procent av totala sjukfrånvarodagar hittills i år.

Genom de satsningar som görs via aktiviteter från Medarbetarundersökning, STAMINA-projektet och Systematiskt arbetsmiljöarbete så börjar de visa effekter och märkas av då samtliga medarbetare är involverade.

3.4 Hållbar tillväxt

Ett stark växande Gävle som når 120 000 invånare

Kommunens verksamheter

Mot bakgrund av rådande bostadsbrist och fortsatt hög befolkningstillväxt har målsättningen höjts beträffande bostadsbyggandet. Kommunfullmäktige har nyligen antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen som innebär att minst 800 nya bostäder ska tillföras bostadsbeståndet årligen.

Utbildning Gävle (UG) ansvarar i dagsläget för förvaltningens strategiska lokalresursplanering, utblicksarbete och beställer lokalbehovet via Gavlefastigheter AB (GFAB). UG:s förvaltningsledning initierade under hösten 2017 förslaget att GFAB övertar förvaltningens ansvar för lokalresursplaneringen. Projektet "Lokalstrategi 2018 UG/GFAB" startades 2018-01-04 med representanter från UG, GFAB och kommunledningskontoret (KLK). Övergången planeras att vara färdig och driftsatt 2018-09-01. Behovet av att flytta över arbetet med den strategiska lokalplaneringen har sin grund i att Gävle växer. För att kunna tillgodose UG:s behov av lokaler behövs en långsiktig och kostnadseffektiv planering, en kompetens som idag redan finns hos GFAB.

Program för Kungsbäck beslutades av kommunfullmäktige i februari. Arbetet med Förtätningstrategin, Grönstrategin och Infrastrukturstrategin har fått en annan inriktning och blir nu ett gemensamt dokument avseende "Planeringsriktlinjer för Gävle växer". Riktlinjerna har skickats ut på samråd till kommunens förvaltningar/bolag samt Trafikverket, Länsstyrelsen och Region Gävleborg.

Kommunfullmäktige i Älvkarleby kommun och Gävle kommun föreslås att besluta om att anlägga en ny vattentäkt och bygga ett nytt vattenverk i Älvkarleby kommun med syftet att säkra kommunernas vattenförsörjning i framtiden. Gästrike Vatten har utrett möjligheter och alternativ för utökad regional samverkan för vattenproduktion. Det behövs fler vattentäkter och mer vatten för att skapa en robust och säker dricksvattenförsörjning i regionen. Genom den föreslagna systemlösningen skapas större tillförlitlighet i dricksvattenförsörjningen med flera sammanknutna vattentäkter och vattenverk som kan komplettera och ersätta varandra vid störningar.

Gavlefastigheter bidrar till detta arbete genom aktivt deltagande i Marknadsplats Gävle. Detta sker två gånger per år och är ett forum tillsammans med andra fastighetsägare att svara upp på förfrågningar om lokaler vi ny- och ometableringar av små och medelstora företag. Gavlefastigheter kan dock sällan svara upp på dessa förfrågningar då hyresgästerna i huvudsak är kommunala.

Under perioden har det storskaliga investeringsprojektet med att bygga ut och möjliggöra en dubbling av kapaciteten för containerterminalen fortgått. Utbyggnaden av terminalen är det viktigaste projekt som bedrivs 2017-2019 i avsikt att säkra behovet av hamnkapacitet hos regionens industri. På grund av överklagad upphandling och förändrade anläggningstekniska

förutsättningar har tiden för projektering och upphandling behövts förlängas något gentemot den ursprungliga planen.

Vad gäller antal fartyg har det första tertialet varit något svagare än förväntat. Jämfört med motsvarande period 2017 är det i första hand fartyg till energikajen samt Karskår som minskat i antal och detta var också förväntat på grund av vikande marknad för bergrumsverksamheten i år. Däremot var det inte förväntat att minskningen skulle vara så omfattande och inte heller att även antal container- och kemifartyg skulle minska. Ackumulerad godsomsättning ligger dock i linje med målvärdet på årsbasis, vilket är positivt, medan containervolymerna är något mindre än förväntat.

Järnvägstrafiken visar en fortsatt stark ökning under perioden, vilket bland annat kan härledas till den ökande flygbränslehanteringen i hamnen, där volymerna ökat med 10 procent jämfört med motsvarande tertial 2017.

Även ackumulerad bruttodräktighet (GT) är något lägre än förväntat, vilket inte är förvånande med tanke på att det varit färre fartyg. Samtidigt är medelbruttodräktigheten för containerterminalen (GT/fartyg) högre än förväntat, vilket är positivt och indikerar att utvecklingen mot större fartyg generellt, och för containersegmentet i synnerhet, följer (och för tertialet överstiger) vad som förväntats. Detta visar på nödvändigheten av den pågående utbyggnaden av containerterminalen, inte minst för att möjliggöra att hamnen tar emot större containerfartyg, liksom på angelägenheten i de åtgärder som vidtagits under året för att möjliggöra större längd och djupgående även vid andra kajer.

Analys av indikatorerna

Gävle fortsätter att växa befolkningsmässigt, där ett stort barnafödande utgör en bidragande komponent. Under det första tertialet 2018 ökade folkmängden med 225 invånare. Sett över en tolv månadersperiod är ökningen 715 personer, vilket indikerar att målvärdet inte kommer att uppnås under året.

Mot bakgrund av befolkningstillväxten ökar behovet av bostäder. Gävle är en attraktiv plats att leva och bo på, vilket bland annat återspeglas i prisutvecklingen på småhus. Medelpriset för småhus i Gävle kommun uppgick till 2,8 mnkr för perioden februari-april 2018[1]. Det innebär en prisökning med 1 procent jämfört med föregående år. I riket uppgick medelpriset till 3,1 mnkr, vilket innebär en prisökning 5 procent jämfört med föregående år.

Under det första tertialet 2018 har 102 bostäder färdigställts, varav 83 stycken är lägenheter i flerbostadshus och 19 stycken är småhus [2].

Utfallet för bredbandsindikatorn presenterades i mars och avser 2017 men presenteras ändå i den här rapporten. Målvärdet för 2018 nåddes redan 2017.

Kollektivtrafikresandet ökar och andelen kollektivtrafik av motorburen trafik ökar också. För Gävle stad är den idag 23 procent och för kommunen 22 procent. Tyvärr har kommunen ett tapp att ta igen från de senaste åren vilket gör att målvärdet troligtvis inte kommer att nås under året.

[1] Statistiska centralbyrån, Småhusbarometern februari-april 2018

[2] Samhällsbyggnad Gävle och Kommunledningskontoret, bearbetad bygglovsdata

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Befolkningsökning	225 st	minst 1 010 st		Uppnås ej
2 Bostadsbyggande	102 st	minst 800 st		Uppnås delvis
3 Punktlighet tågtrafik	84,3 %	minst 90 %		Uppnås ej

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
4 Tillgång till 100 Mbit/s bredband bland hushållen	89,5 %	 minst 86 %		Uppnås
5 Kollektivtrafik X-trafik	22 %	 minst 24 %		Uppnås delvis

1 Målvärdet är satt utifrån att planeringsfolkmängden är 120 000 invånare år 2030.

2 Målvärdet anger antal färdigställda lägenheter i småhus och flerbostadshus. Omfattar ny- och ombyggnation.

3 Punktlighet tågtrafik, andel persontåg som ankommit till Gävle C inom 5 minuter utifrån tidtabell.

4 Andel av hushållen som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s

5 Kollektivtrafikbarometer där mätningen avser andelen invånare som utnyttjar kollektivtrafiken. Mäter andel kollektivtrafik i förhållande till all motordriven trafik Källa: X-trafik

Gävle kommun är en av Sveriges bästa företagarkommuner

Kommunens verksamheter

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden arbetar med att utveckla och skapa dialog med näringslivet utifrån Näringslivsprogrammets fokusområden. Inom ramen för Helt enkelt Gävle fortgår aktiviteter i syfte att förbättra och förenkla för företagen. Till exempel har ett antal olika aktiviteter som ambassadörsträffar, näringslivsfrukostar och utbildningstillfällen för näringslivet i Lagen om offentlig upphandling (LOU) genomförts. Arbetet för att öka Gävles attraktionskraft för företag sker även genom att exempelvis verka för att fler nya företag startas i Gävle genom samarbete med markägare, fastighetsägare och kommunens övriga förvaltningar, genom samarbete med mötesindustrin för att få fler evenemang och kongresser till Gävle, genom arbete med ambassadörsskap med Gävles företagare och genom att stärka Gävleregionens attraktionskraft för talanger och kompetens.

Samtidigt har ett arbete med ett nytt Näringslivsprogram genomförts under 2016-2018 med syfte att skapa ännu bättre förutsättningar för kommunens arbete med näringslivsklimatet. Detta arbete har skett i nära förankring med det lokala näringslivet. Näringslivsprogrammet beslutades av kommunfullmäktige under våren 2018 och kommer ge förutsättningar att vässa kommunens arbete inom detta område.

Att matcha behov av kompetens och utbildning samt att erbjuda ett adekvat utbud av insatser för att bli anställningsbar är ett nyckeluppdrag för Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden. Nämndens verksamheter samverkar därmed med olika aktörer inom en mängd nätverk för att fånga upp arbetslivets behov av kompetens samt anpassa utbudet av insatser utifrån det för att stärka individens ställning på arbetsmarknaden. Nämnden har som uppdrag att genom samverkan med interna och externa intressenter vidta åtgärder för att minska tid i arbetslöshet, brister i utbildningen och öka andelen som är anställningsbara. Samverkan sker med ett stort antal intressenter inom kommunsektor, statliga myndigheter, Region Gävleborg och andra intresseorganisationer.

Byggklar mark för näringslivets behov är en viktig del för förutsättningar för företagandet och planeringen inriktas på att detta behov tillgodoses. Målet att det alltid ska finnas byggklar mark för företagsetableringar har under ett flertal år uppfyllts. För att Gävle ska utvecklas ytterligare som en attraktiv etableringsort krävs dock fler områden. Under 2016-2017 påbörjades ett arbete med att förstärka kommunens markreserv på längre sikt dels genom markbyten med skogsbolaget Bergvik skog och dels genom påbörjat samarbete med Fortifikationsverket för utveckling av statligt ägd mark i V Kungsbäck för bostäder och verksamheter.

Inom kommunens bolagssektor bidrar Gävle Energi genom att skapa hög tillgänglighet och tillförlitlighet till infrastrukturen och lyfter särskilt satsningar på fjärrvärme och bredband som viktiga. Gavlefastigheter arbetar med att underlätta ny- och ometableringar av små och medelstora företag.

Analys av indikatorerna

Kopplat till målet finns fem indikatorer. Nöjd Kund Index som mäter Gävle kommuns service och bemötande i handläggning, tillståndsgivning och tillsyn. NKI-resultatet uppgår till 66 och målet uppnås ej. I jämförelse med förra årets mätning backar Gävle från index 69,1. Det framgår av NKI-undersökningen att det är inom området utskänkningstillstånd som resultatet har försämrats, vilket hänger samman med en allmänt ansträngd situation för Socialtjänst Gävle under föregående år. Då resultatet trots att målvärdet ej uppnås i sin helhet ändå är förhållandevis gott bedöms målet vara delvis uppnått. Mätningen görs i samarbete med Stockholm Business Alliance och baseras på SKL:s undersökning "Insikt".

Indikatorn som mäter nyföretagande visar troligen en liten minskning. Nyföretagande ökar dock när det gäller totalt antalet nystartade företag. Minskningen i indikatorn beror på att mätningen avser antal nystartade företag per 1000 invånare och Gävle växer i antalet invånare.

Senare under våren presenterar Svenskt Näringsliv svaren från den senaste enkätundersökningen av det lokala företagsklimatet. Enkätundersökningen ger en tydlig indikation över hur företagsrankningen utvecklar sig. Svenskt Näringslivs rapport baseras främst på de betyg som företagare ger sin hemkommun. Enkätsvaren från företagarna ligger tillsammans med statistiska fakta till grund för Svenskt Näringslivs årliga ranking av kommunernas företagsklimat. Själva rankingen presenteras senare under hösten.

Näringslivets behov av byggklar mark beräknas ej uppnås under året då endast 17 ha fanns i reserv vid slutet av 2017. Utfall kommer presenteras från delår 2.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
1 NKI, Stockholm business Alliance	66		index 73		Uppnås delvis
2 Nyregistrerade företag			12 st	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
3 Företagsklimat (ranking)			högst 140	Större avvikelse	Uppnås ej
4 Byggklar mark			minst 60 ha	Större avvikelse	Uppnås ej
5 Arbetslöshet, avvikelse från rikssnittet (procentenheter)	3,5 %		högst 2		Uppnås ej

1 NKI SBA är ett mått på företagarnas helhetsbetyg av kontakten med kommunerna. Bedömning görs på brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljötillsyn och serveringstillstånd. Källa: Utrednings- och statistikkontoret AB och SCB, KKIK 34

2 Antalet nyregistrerade företag per 1000 invånare i kommunen. Baseras på data från första halvåret och räknas upp gånger två som en prognos för helåret. Källa: Nyföretagarcentrums företagsbarometer, KKIK 33.

3 Näringslivsrelaterad statistik på kommunnivå och enkätundersökningar där tiotusentals företagare och politiker bedömer olika aspekter av det lokala företagsklimatet. Totalt antal kommuner i undersökningen är 290. Målvärdet anger i rankingen.

4 Utbudet av byggklar mark för verksamheter ska fortlöpande uppgå till 60 ha som är fördelade på mark som tillgodoser olika typer av efterfrågan.

5 Indikatorn mäter avvikelsen från genomsnittliga arbetslösheten i riket vid rapporteringstillfället.

Gävle kommun är en av Sveriges bästa miljökommuner

Kommunens verksamheter

Gävle kommun blev föregående år rankade som Sveriges näst bästa miljökommun av tidningen Aktuell Hållbarhet som varje år rankar Sveriges kommuner. Tyvärr speglar inte Aktuell Hållbarhets miljöranking hela bredden av kommunkoncernens miljöarbete och dess resultat så utifrån miljöbokslutet bedöms målet delvis uppnått. I aktuell hållbarhets miljöranking ses frågor om till exempel arbetslöshetsgrad i kommunen, antal behöriga elever etcetera så därför känns det viktigt att bedöma målet utifrån ett bredare spektrum än bara själva rankingen. Mycket arbete kvarstår och många åtgärder pågår i kommunkoncernen. Målen är ofta effektmål

och det kan därför ta tid att se effekten av alla åtgärder i form av uppnådda delmål. 2018 är femte året då kommunkoncernen arbetar med genomförande av miljöstrategiska programmet. Frågorna är prioriterade och det finns ett stort engagemang.

På kommunledningskontoret (KLK) har arbetet med styrning av Miljöstrategiska programmet (MSP) fortskridit, nu utan tidigare projektform och styrgrupp. Miljöarbetet som fastslagits i MSP ska numer ske i linjearbetet och inte i projektform vilket tagits upp i de nätverk och forum som KLK:s medarbetare driver eller deltar i. Ett miljöbokslut är framtaget under årets första tertial, detta är ett omfattande arbete som involverar kompetenser från hela kommunkoncernen. Kemikalienätverket leds numer av KLK-medarbetare. Under årets första tertial har miljögalan genomförts och enligt den utvärdering som skickades ut ibland deltagarna visar statistiken att majoriteten var nöjda. Miljögalan i år genomfördes i direkt anknäring till Earth hours 10-årsjubileum vilket också lockade publik internt och externt till miljö, klimat och energifrågor. Projekt har dragits igång från Energimyndighetens håll med inriktning sol-el och hållbara transporter, projektet förväntas pågå 2018-2019. Solkartan som nämns i föregående uppföljning är ännu ej klar men beräknas vara klar innan semesterperioden startar. Transportfrågan ligger fortfarande högt prioriterat och internt ser siffrorna ut att ligga närmare målluppfyllelse än externt. Fortsatt undersökning om behovet och förutsättningarna för cyklar genomförs nu under våren. En revidering av resepolicyen är initierad i antagandeprocessen. Kostpolicy ligger i samma stadi och förväntas gå upp för beslut till politiken under nästa tertial. Ett arbete har påbörjats för att Gävle ska ha en kostorganisation som äger kostfrågan. Under första tertialet har strategiarbetet med Gävle-Valboåsen startas upp där också miljöskydd är en del. Arbetet med provtagningsplan för bättre kännedom om de vattenförekomster som finns i Gävle kommun har också startats upp. Dagvattenpolicyen är i princip färdig. Jakten på plasten är ett projekt som Gävle kommun i samverkan med Högskolan i Gävle planerat för och skickat in en ansökan till klimatlivet på. Medverkande företag i Hållbart näringsliv har under första tertialet antagit elva utmaningar kopplade till minskad miljöpåverkan inom områdena energi, transporter och cirkulär ekonomi. Håll Gävle Rent genomfördes med stöd av KLK under först tertialet.

Utbildning Gävle fortsätter att öka antalet skolor som har Grön flagg och cirka 50 förskolor/skolor har ansökt om medel och/eller stöd i arbetet med skolträdgårdar. Elevarbeten har ställts ut vid flertal tillfällen, däribland Kommunfullmäktige och miljögalan med elevrepresentanter. Pilotprojekt kring matsvinn i förskolan. Arbetet med "Det goda livet" och Lärarande för Hållbar utveckling fortsätter och engagerar både lärare, elever och andra medarbetare inom koncernen.

Samhällsbyggnad Gävle har genomfört en fallstudie kring effekterna av samverkande höga flöden i hav, Gavleån och Testeboån som nu är klar, i dagsläget återstår rapport från Kungliga tekniska högskolan (KTH). Centrumhållplatsen är i det stora hela färdig. Kommunikationsstrategin för hållbart resande börjar ta form och inväntar beslut om antagande i juni. Limös naturreservat kommer under 2018 att invigas. Det finns planer på fler guidade visningar av kommunen centrala parker under 2018, än den som redan genomförts i Valls hage.

Kultur och Fritid deltog och genomförde flera aktiviteter under Hållbarhetsveckan kopplade till det övergripande målet. Föreläsningar, biovisningarna och matsvinn är några områden som jobbats med under årets första tertial.

Inom Omvårdnad Gävle genomförs arbetsinsatser med hållbara transporter och minska matsvinn genom regelbundna mätningar. "Dubbel hållbarhet" är en insats som kommer genomföras på några utvalda verksamheter som blir pilotprojekt. Dubbel hållbarhet syftar till miljömässig och social hållbarhet, samt en miljömedvetenhet hos både kund och medarbetare.

Socialtjänst Gävle fortsätter att bidra mot det övergripande målet genom att arbeta med, i enlighet med verksamhetsplan, prioriterade områden.

Näringsliv och arbetsmarknad fortsätter verka med ökad miljömedvetenhet och långsiktighet för utveckling av ett hållbart samhälle och arbetsmiljö.

På Överförmyndarnämnden riktas insatserna gällande det övergripande målet på att vid transporter och resor resa enligt resepolicyen, vilket inkluderar att välja webbmöten och kollektivt resande.

Gävle Energis arbete med indikatorerna och måluppfyllelse av målen i MSP fortskrider. Biogasproduktionen vid Bionär i Forsbacka är igång och förväntas under 2018 att nå full produktion som behöver följas av en stark efterfrågan av biogasen. Gävle Energi har som mål att bidra till att minska användandet av fossila bränslen och öka volymen förnybar energiproduktion i regionen. De samverkar och deltar i miljöutvecklingsprogram.

Inom Gavlia-koncernen finns miljöledningssystem och energifrågorna är ständigt i fokus. Beträffande nybyggnationer byggs de alltid enligt Miljöbyggnad, nivå silver. Pågående är utvecklingsarbete kring användning av byggvarubedömningen och uppdaterad version av grönt hyresavtal. Ett kemikalieprojekt har initierats och kommer slutföras i december 2018.

Gävle Hamn har under första tertiet av 2018 påbörjat framtagandet av mallar för upphandling, och inkludera generella miljö- och kvalitetskrav. Alla bolagets personbilar är el- eller gasdrivna, lätta lastbilar och lastmaskiner går på förnybart drivmedel (HVO).

Gästrike Vatten har under första tertiet emottagit stora volymer på grund av att snösmältningen varit stor. Fortsatt arbete med att få vattenkiosker på plats har skett. Dialog med Gästrike Räddningstjänst sker kring hur Gästrike Vatten kan stödja i frågan om tillgång på släckvatten.

Analys av indikatorerna

2018 års miljöranking har ej utkommit ännu och enkäten som frågorna besvaras på har ännu ej skickas ut.

Andelen fordon som drivs med förnybara drivmedel ligger på 44 procent och målvärdet för 2018 är 66 procent.

NMI kvarstår på 59 procent från förra uppföljningen vilket är 1 procent ifrån målvärdet.

Den ekologiska och kemiska statusen i sjöar och vattendrag ligger kvar på 25 procent, målvärdet är 60 procent.

Gator som inte uppfyller miljökvalitetsnormerna ligger på nio vilket är i enlighet med vad föregående uppföljning visade.

Avfallsmängd per person har enligt miljöbokslutet ökat från 519 kg till 533 kg, vilket visar på att utvecklingen går åt fel håll.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Miljöranking		—	5	Ok	Uppnås
2 Andel fordon som drivs med förnybara drivmedel	44 %	◆	66 %		Uppnås ej
3 NMI-miljöindex	59	◆	index 60		Uppnås delvis
4 Vattenkvalitet i sjöar och vattendrag	25 %	■	60 %		Uppnås ej
5 Gator som inte uppfyller miljökvalitetsnorm	9 st	■	3 st		Uppnås ej
6 Avfallsmängd per person	533 kg	■	480 kg		Uppnås delvis

1 Mätning görs på de indikatorer som har ett faktiskt mätbart utfall och mäter kvalitet och/eller effektivitet i verksamheternas processer och kopplat till det övergripande målet. Källa: Egen mätning på indikatorerna i verksamheternas planer.

2 Ranking av ett urval av KKiK mått som mäter verksamheternas kvalitet och effektivitet bland de 240 deltagande kommunerna.

3 Antal personer som en hemtjänsttagare möter under en 14 dagars period. Källa: Egen undersökning, KKik 10.

4 Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år, ett år efter avslutad behandling eller insats %. Källa: egen undersökning i kommunen, KKik 30.

Gävle kommuns verksamheter har effektiva processer med hög kvalitet

Kommunens verksamheter

Kvalitet är att med invånaren och kunden i fokus, ständigt arbeta med att förbättra kommunens verksamheter. Förhållningssättet är alltid professionellt. Bra kvalitet är det när kommunen lever upp till, eller överträffar, medborgarnas och kundernas förväntningar i service- och tjänsteproduktion. Att tänka och utveckla med stöd av digitala verktyg i arbetet gör att kommunens resurser används på ett effektivt sätt och är bra rustade att möta framtida utmaningar.

Under våren har Utbildning Gävle gjort ett omtag av det systematiska kvalitetsarbetet i samarbete med systemleverantören Stratsys. Utvecklingsstrategin innebär att skolledare inom förskolan och skolan tydligare ska få en ingång till sin dagliga planering och uppföljning genom Stratsys. Här samlas bland annat planering och dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet, det systematiska arbetsmiljöarbetet och resursplanering för grundskoleutbildningen.

Samhällsbyggnad Gävle arbetar fortlöpande med att effektivisera och kvalitetssäkra rutiner och processer. Varje avdelning har utsett en kvalitetssamordnare. Samordnarna träffas månadsvis för att utveckla kvalitetsarbetet på förvaltningen. Under 2016 påbörjades arbetet med att kartlägga förvaltningens investeringsprocess. Förvaltningen arbetar vidare med att säkerställa mallar, rutiner och arbetssätt utifrån kartläggningen.

Kultur & fritid Gävle gav, i slutet av 2017, i uppdrag till Public Partner att tydliggöra föreningarnas förutsättningar för att erhålla föreningsstöd och, i första hand se över kraven på åiterrapportering från föreningarna samt kontroll av om bidragen används på avsett sätt. I Public Partners rapport dras slutsatsen att ett kommundemensamt regelverk måste tas fram. I regelverket bör kontrollmoment inarbetas och vikten av att samma typ av kontroller sker oavsett vilket organ som beviljat bidrag påtalas.

Omvårdnad Gävles medarbetare har ett kunskapsbaserat arbetssätt med utgångspunkt i vetenskap och beprövad erfarenhet. Ett systematiskt kvalitetsarbete förutsätter både ett aktivt förebyggande arbete och uppföljning av den verksamhet som bedrivits. I en organisation med ett tillitsbaserat förhållningssätt måste en stor del av den uppföljning som sker vara i form av egenkontroll, det vill säga verksamhetens uppföljning av det egna arbetet.

Internt och externt samarbete, samt optimalt nyttjande av tillgängliga resurser är viktiga faktorer för både verksamhet och ekonomi. Till exempel så har Socialtjänst Gävle/Boendeenheten ett mycket gott samarbete med Gavlegårdarna i aktuella gemensamma frågor. Diskussion pågår i nuläget angående omvandling av tidigare tjänst i projekt "Bo Kvar" för bästa möjliga nytta i det gemensamma arbetet inom området.

Kommunledningskontoret arbetar för att effektivisera och förbättra administrationen av de allmänna valen. Inför valet 2018 digitaliseras stora delar av administrationen med ett nytt systemstöd för att hantera röstmottagare med mera.

Gävle energi arbetar ständigt med att utveckla och effektivisera processerna i bolagets samtliga verksamheter. Att hålla en hög kvalitet på levererade tjänster och produkter ska vara en självklarhet. Inom verksamheterna görs mätningar som visar att kvaliteten är hög och processerna är effektiva. Under första tertiet har ett processutvecklingsarbete fortsatt med syftet att förbättra och effektivisera processer utifrån kundperspektivet.

Genom ständiga förbättringar av verksamheten kan Gavlia-koncernen ge kunder och hyresgäster lokaler och lösningar som är optimalt anpassade för respektive verksamhet. Förbättringsförslagen från medarbetare under tertial 1 2018 har i huvudsak handlat om koncernens framtida samlokalisering på Kungsåkersområdet, processförbättringar samt

tydliggöranden i Gavlefastigheters projekteringsanvisningar.

Gävle Hamn AB har påbörjat ett gemensamt riskhanteringsarbete med flertalet av de externa verksamheterna i hamnen, där bolagen träffats för en workshop och tillsammans genomfört en riskbedömning och dialog om påverkan mellan verksamheterna. Arbetet kommer fortgå under våren. Vidare har Gävle Hamn AB under perioden deltagit i en storskalig larm- och släckövning rörande brinnande cistern inom hamnområdet.

Analys av indikatorerna

Totalt har 17 indikatorer av 26 relevanta rapporterats med utfall. Nio av dessa har rapporterats med uppnått utfall (grönt), fem med delvis uppnått utfall (gult), tre med ej uppnått utfall (rött) och nio stycken har inget rapporterat utfall per delår 1. Utifrån prognos helår på underliggande indikatorer så kommer indikatorn delvis att uppnås.

Resultatet av Kvalitets- och effektivitetsrankningen presenteras i helårsbokslutet, men med stöd av föregående års utfall och de insatser som görs är prognosen på helåret att målvärdet delvis uppnås.

Personkontinuitet hemtjänst i form av en punktprevalensmätning under oktober månad. Utfall för 2018 redovisas i årsbokslutet. Bedömningen är att målvärdet på helårsbasis uppnås.

Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år mäts under hösten 2018 och resultatet redovisas i verksamhetsrapporten för helår 2018. Med stöd av föregående års utfall och de insatser som görs är prognosen på helåret att målvärdet uppnås.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Andel uppnådda målvärden på verksamheternas indikatorer	52 %	 85 %		Uppnås delvis
2 Kvalitets- och effektivitets ranking		78	Mindre avvikelse	Uppnås delvis
3 Personalkontinuitet hemtjänst			Ok	Uppnås
4 Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år			Ok	Uppnås

1 Mätning görs på de indikatorer som har ett faktiskt mätbart utfall och mäter kvalitet och/eller effektivitet i verksamheternas processer och kopplat till det övergripande målet. Källa: Egen mätning på indikatorerna i verksamheternas planer.

2 Ranking av ett urval av KKiK mått som mäter verksamheternas kvalitet och effektivitet bland de 240 deltagande kommunerna.

3 Antal personer som en hemtjänsttagare möter under en 14 dagars period. Källa: Egen undersökning, KKiK 10.

4 Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år, ett år efter avslutad behandling eller insats %. Källa: egen undersökning i kommunen, KKiK 30.

3.5 Ekonomi

Kommunkoncernens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt och inom tilldelade ramar

Målet kan inte bedömas på utfall per april. Målet bedöms på helårsbasis med prognosen som underlag för att bedöma kostnadsutveckling och skatteutveckling i indikatorerna. Bedömningen

för helåret är att målet inte uppnås.

Kommunens verksamheter

Nämnder och bolag ska i sina verksamhetsplaner formulera verksamhetsmål med innebörden effektivt resursutnyttjande, lokaleffektivitet i kommunala lokaler och kostnadseffektivitet. Stort fokus läggs på löpande uppföljning i verksamheterna och att för nämnderna arbeta med de besparingsnivåer som finns i 2018 års budget och den externa påverkan som kan ge kostnadsökningar samt för bolagen att nå ställda resultatkrav. Nämnderna bedömer i helårsprognosen att verksamheten håller budget med undantag för Socialnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden. Inom Socialnämnden prognostiseras underskott inom externa placeringar, försörjningsstöd och inom avdelningen ensamkommande barn på sammanlagt 25 mnkr. Vidare har nämnden en generell underfinansiering på enligt nämnden motsvarande 40 mnkr. Avseende ensamkommande barn är det negativa resultatet en effekt av sänkta ersättningsnivåer från staten, vilket ger ett behov av egen finansiering på 45 mnkr. Totalt för nämnden är underskottet 65 mnkr. Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott på 29 mnkr, till följd av höga kostnader för vinterväghållning.

Analys av indikatorerna

Genom att fokusera på kostnadsutvecklingen i den löpande verksamheten i förhållande till intäkternas utveckling skapas ett relationstal som tar hänsyn till detta förhållande. För kommunens verksamheter innebär det att nettokostnaderna på sikt inte kan öka snabbare än kommunens skatteintäkter. Kostnadsutvecklingen under inledningen av 2018 utmanas av resultatutvecklingen inom Socialnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden. Det är dock en väsentlig skillnad på kostnadsutvecklingen mellan nämnderna. För Samhällsbyggnadsnämnden utgörs differensen av kostnader från vinterväghållning som är varierande mellan åren. Med hänsyn till tidigare års överskott mot budget bör 2018 års resultat inte ses som en strukturell förändring, varför inga korrigerande åtgärder bör ske. Gällande Socialnämnden är nämndens resurstilldelning och resursanvändande under särskild utredning. Om nu redovisad kostnadsvolym är stadigvarande krävs omfördelning av kommunens resurser för att nå målet om att kostnaderna ska öka i lägre takt jämfört med intäkterna.

I helårsprognosen ökar verksamhetens nettokostnader jämfört med föregående år med 5 procent, jämfört med 3,1 procent för skatteintäkter, generella bidrag och utjämning. Det är en negativ differens på närmare 100 mnkr. Om hänsyn tas till de mycket goda resultaten för 2016 och 2017 och tar ett genomsnitt av ökningstakten senaste fyra åren så har verksamhetens nettokostnader, exklusive reavinst och exploateringsresultat, ökat med 5,3 procent, medan skatteintäkter, generella bidrag och utjämning ökat med 5,5 procent.

Med utgångspunkt från mycket höga resultat under 2016 och 2017, vilket innebär att kostnaderna har haft en avsevärt lägre nivå än intäkterna, så är prognosen nu att resultatet exklusive realisationsvinster och resultat av exploateringsverksamhet för 2018 är närmare 0, mot ett budgeterat resultat på 68,5 mnkr.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Verksamhetens nettokostnader, förändring jämfört med föregående år	—	högst 5,9 %	Större avvikelse	Uppnås ej
2 Skatter, generella bidrag och utjämning, förändring jämfört med föregående år	—	4 %	Mindre avvikelse	Uppnås ej
3 Nettokostnadsavvikelse totalt	—			

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
(exkl. LSS), andel (%)				

3 Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%) (N00097)

Avvikelse i procent mellan total nettokostnad och total referenskostnad för förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg och vård och omsorg om äldre, kr/inv. År 2015 ersattes förskola och skolbarnomsorg med förskola och fritidshem (dvs exkl. pedagogisk omsorg). Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger på nettokostnader och strukturvariabler för det aktuella året. Se nettokostnadsavvikelse för respektive verksamhetsområde för information om vilka variabler som ingår i beräkningen. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Källa: SKL.

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 2 procent av skatteintäkterna

Målet kan inte bedömas på utfall per april. Målet bedöms på helårsbasis med prognosen som underlag.

Genom det prognostiserade stora underskottet inom Socialnämnden samt kostnaderna för vinterväghållning samt att övrig verksamhet inte redovisar höga överskott kommer inte det övergripande målet om 2% överskott eller det budgeterade överskottet om 1,2% att uppnås under 2018.

Med utgångspunkt från de fyra tidigare närmaste åren, årets prognos samt planen för kommande tre år så uppgår överskottet till 2,8%, vilket överstiger resultatmålet. Om nuvarande kostnadsökning följer med verksamheten under kommande år sjunker överskottet till nära 2% i slutet på planeringsperioden

Kommunens verksamheter

För att undvika krav på snabba åtgärder för att minska kostnaderna vid sjunkande resultat, samt för att långsiktigt hantera höga investeringsnivåer bör kommunen över tid och vid god intäktsutveckling redovisa ett överskott. Överskott tryggar ett långsiktigt politiskt handlingsutrymme, möjliggör nya satsningar och säkerställer utveckling och tillväxt. Målet för Gävle kommun är att över tid ska överskottet uppgå till 2 procent av skatter, bidrag och skatteutjämning. Vid beräkning av resultatet exkluderas realisationsvinster och förluster. För att målet ska uppnås är det viktigt att nämnder håller beslutad budget och att bolagen klarar sina resultatkrav.

Analys av indikatorerna

Inför 2018 beslutades om en budget som innebar ett planerat överskott på 1,2 procent. Det är en plan som inte når upp till det övergripande målet om 2%. Däremot är den en plan för verksamheten där behovet av åtgärder för att upprätthålla god ekonomi kan planeras på längre sikt genom de tidigare årens goda ekonomiska utfall. Utfallet för 2017 uppgick till 3,9 procent. Det, relativt budget, höga positiva utfallet 2017 beror främst på att verksamheterna sammantaget har bedrivit verksamheten i princip inom till delade ramar samt att kommunen under 2017 redovisade positiva effekter av intäkter av engångskaraktär, samt positiva utfall av pensionskostnader och skatt. Tillsammans med tidigare resultat som ett genomsnittligt överskott under de senaste fyra åren på 3,7 procent och planen för kommande tre år innebär årets förväntade låga resultat ändå att målet om ett långsiktigt överskott på 2,5% troligen kommer att nås. Däremot krävs att kommande år bättre följer liggande plan.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Årets resultat i procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning	—	minst 1,2 %	Större avvikelse	Uppnås ej

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
2 Genomsnittligt resultat under en åtta-års period	—	minst 2,5 % innevarande år, tre år framåt och fyra år bakåt	Mindre avvikelse	Uppnås

1 För att värdesäkra vårt pensionsåtagande som även redovisas som ansvarsförbindelse behövs ett positivt resultat som motsvarar cirka 1 procent av våra skatter och bidrag. För att klara våra reinvesteringar inflationsuppräknat och även skapa handlingsutrymme för bland annat nyinvesteringar behövs ett överskott i den löpande verksamheten motsvarande ca 125-150 procent av våra avskrivningskostnader vilket sammantaget ger ett behov av ett positivt resultat som motsvarar ca 1 procent av våra skatter och bidrag.

2 Genomsnittligt resultat i procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning, under en period av fyra år bakåt, innevarande år och tre år framåt.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Kommunens verksamheter

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv och ett mått på hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetens absoluta nivå och förändring är beroende av ökningen i tillgångsmassan i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Genom att arbeta med ett tak för skuldsättningen per invånare skapas en intern process där varje investering prövas noggrant med den uttalade målsättningen att varje investering ska vara självfinansierad, vilket i sin tur ställer krav på ett stabilt kassaflöde från de olika verksamheterna. Motivet med att sätta ett lånetak är att minska kommunens och de kommunala bolagens finansiella risk med en alltför hög skuldsättningsgrad. Det övergripande målet är att bibehålla kommunkoncernens soliditet. Målet är endast kommunövergripande och bryts inte ned i kommunens verksamheter. Målet bedöms som uppfyllt, då soliditeten i koncernen har stärkts, både på kort och lång sikt.

Analys av indikatorerna

Indikatorerna kan inte bedömas på utfallet per april. I delårsbokslut 1 görs inte någon sammanställd redovisning (koncernbalansräkning och koncernresultaträkning) för kommunkoncernen. Därmed kan inte kommunkoncernens soliditet avläsas i delårsbokslut 1. I delårsbokslut 2, per augusti, görs en sammanställd redovisning av kommunkoncernen och kommunkoncernens soliditet kan avläsas.

Helårsbedömningen är att kommunkoncernens soliditet kommer att överstiga målvärdet. Detta med utgångspunkt från en hög resultatnivå i bolagen, de höga resultaten för 2016 och 2017 samt erfarenhetsmässigt lägre investeringsnivå i hela kommunkoncernen än budgeterat.

Skuldsättningen bedöms på helårsbasis öka under resterande del av året men inte så att det i hög grad påverkar soliditeten.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Kommunens soliditet	—	minst 43,9 %	Ok	Uppnås
2 Kommunkoncernens soliditet	—	minst 29,9 %	Ok	Uppnås
3 Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv)	—	102 600	Ok	Uppnås
4 Kommunkoncern	—	97 900	Ok	Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
ens skuldsättningsniv å (kr/inv) exkl. Bomhus energi				
5 Kommunkoncern ens skuldsättningsniv å (kr/inv) exkl. Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB	—	75 600	Ok	Uppnås

1-2 Mäts i samband med kommunkoncernens årsbokslut. Vid beräkning av kommunens soliditet exkluderas förmedlade lån till kommunala bolag och den del av det egna kapitalet som motsvarar ansvarsförbindelse för pensionsåtagande.

Investeringar bör till 100 procent vara självfinansierad sett över en femårsperiod

Målet kan inte bedömas på ett säkert sätt utifrån utfallet per april. Enligt lämnad prognos kommer resultat (resultatet exklusive realisationsvinster) att bli ca 100 mnkr lägre än budget. Även investeringar riktade mot kommunen prognostiseras att bli ca 100 mnkr lägre än budget. Det skulle innebära att budgeterad självfinansieringsnivå inte nås. Budget för år 2018 innebär en självfinansieringsgrad på 57 procent. Även i gällande planer för kommande år uppgår självfinansieringen endast till mellan 50 och 60 procent. Detta på grund av investeringsplaner på mellan 700 och 900 mnkr per år. Vilket skulle kräva resultatförbättringar på 200 till 400 mnkr för att klara en snabb egen finansiering av investeringar.

Kommunens verksamheter

Motivet till ett skarpare krav på självfinansiering av investeringar inom den skattefinansierade verksamheten är att dessa investeringar normalt inte ger någon avkastning. En lånefinansiering av dessa investeringar innebär på sikt en ökad finansiell belastning. En lånefinansiering av denna sektor tar resurser från verksamheterna och på sikt begränsar detta utvecklingen inom kommunen. Vid bedömning av investeringsvolymen ska dock hänsyn kunna tas till investeringarnas inriktning, till exempel om dessa innebär kostnadsbesparingar, aktuellt konjunkturläge, samt styrkan i kommunens balansräkning. I investeringar inkluderas de kommunala bolagens investeringar som är riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet. Målet är endast kommunövergripande och bryts inte ned i kommunens verksamheter. Senaste årens respektive beslutade budget har inneburit att planerade investeringar inte ryms inom ett positivt kassaflöde utan extern upplåning. De ekonomiska resultaten de senaste fem åren, i kommun och i koncern, har dock överstigit budget samtidigt som genomförda investeringar inte nått upp till planerade volymer. Därför har den finansiella situationen under de senaste fem åren inneburit att genomförda investeringar till 95 procent har finansierats av egna medel. Det har samtidigt inneburit en förbättrad soliditet i koncernen.

Analys av indikatorerna

Den relativt höga självfinansieringen har ett utfall, under 2017 och över en femårsperiod, som med marginal överstiger målvärdet. Däremot uppgår självfinansieringen inte riktigt till den långsiktiga målsättningen om 100 procent självfinansiering över femårsperioden. Investeringsvolymen är historiskt sett relativt hög men motsvarar inte hela budgeterade utrymmet. Det är främst höga resultat som ger en hög finansieringsgrad. Finansieringsgraden för den senaste femårsperioden uppgår till 95 procent. Det innebär att värdetillväxten i balansräkningen, som skall finansieras kommande år, utgörs av mindre än 1/10 av värdet av genomförda investeringar.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Självfinansieringsgrad, per år	—	minst 57 %	Mindre avvikelse	Uppnås ej
2 Självfinansieringsgrad, över en rullande femårsperiod,	—	minst 75 % senaste fem år	Ok	Uppnås

1-2 Självfinansieringsgrad mäts med hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansieras via resultat exklusive realisationsvinster med tillägg av avskrivningar och försäljningsinkomster.

4 Uppföljning av politiska uppdrag

Under 2018 är 122 uppdrag ställda till kommunens nämnder och bolag. Återrapporteringen av dessa finns i rapporten Politiska uppdrag som finns som en bilaga till den här rapporten.

5 Finansiell analys koncernen

Gävle kommun

Se kommentar vid punkt 6 finansiell analys Gävle kommun

Gävle Stadshuskoncernen

Helårsprognosen för Gävle Stadshuskoncernen uppgår till 414,2 (236,6) mnkr jämfört med budgeterat resultat på 440,9 mnkr. Resultatförbättringen beror på i kommunfullmäktige beslutad fastighetsförsäljning i AB Gavlegårdarna. Försäljningen beräknas slutföras det första halvåret 2018. Gävle Stadshus AB och Gävle Hamn AB prognostiserar ett resultat som är något bättre än budget medan övriga bolag något sämre. Den största resultatavvikelsen är inom Gavlia-koncernen som prognostiserar ett resultat som är 13,2 mnkr sämre än budget, främst beroende på extra kostnader beroende på den stora mängden snön i vinter,

Årets prognos för investeringar inom Gävle Stadshuskoncernen uppgår till 1 489,4 mnkr jämfört med budget, efter ombudgeteringar, på 1659,4 mnkr.

För mera information om resultat och investeringar per bolag hänvisas till Verksamhetsrapport för nämnder och bolag delår 1 2018

Gävle Vatten

Gävle Vatten AB är ett helägt dotterbolag till Gästrike Vatten AB vilket Gävle kommun äger till 70 procent. Resultatet för perioden är 0,0 (0,0) mnkr och prognosen för 2018 vilket är lika med budget.

För mera information om resultat och investeringar hänvisas till Verksamhetsrapport för nämnder och bolag delår 1 2018

Upplåning

Total låneskuld per 2018-04-30 förmedlat genom kommunens internbank är 5 742,5 mnkr jämfört med 5 542,5 vid bokslut 2017. Den juridiska personen Gävle kommun har inga egna externa lån för sin verksamhet. Kommunkoncernen har ökat sina lån med totalt 200,0 mnkr från årsskiftet 2017-12-31. Ökningen beror på att två av bolagen har ökat sina lån.

För att finansiera hållbara investeringar har Kommuninvest tagit fram en produkt som heter Gröna lån. Det är lån till projekt och åtgärder som främjar omställningen till lägre koldioxidutsläpp, klimattålig tillväxt och minskad miljöpåverkan. Gavlefastigheter har fått sin ansökan för multiarenan Gavlehov godkänd. Kommunens internbank fortsätter arbetet med att tillsammans med bolagens ekonomi/finanschefer gå igenom befintliga lån för att se om det är möjligt att ändra statusen på någon av dessa till Gröna lån under 2018. Totalt har Gävle kommun 210 mnkr i gröna lån 2018-04-30, 100 mnkr avseende AB Gavlegårdarna (Sörby

Backe) och 110 mnkr avseende Gästrike Ekogas AB Biogasanläggning i Forsbacka.

Gävle kommun har ett certifikatprogram med en låneram på 800 miljoner svenska kronor. Certifikatprogrammet har på Kommunstyrelsens uppdrag (17KS209) uppdaterats och börjat användas. Gävle kommun nyttjar 500 mnkr per 2018-04-30 i certifikatprogrammet. Kommuncertifikat används för att värna om tillgången till fler finansieringskällor och motparter.

Gävle kommunkoncern ligger rätt enligt finanspolicyn på alla nyckeltal. Vid nyupplåning och refinansiering uppmanas bolagen att välja längre kapitalbindning. Det har varit fördelaktigt att välja kort kapitalbindning då marginalerna har varit låga och eftersom kommunkoncernen har hög likviditet är det bra att kunna lösa lån på kort sikt.

Gävle kommunkoncern har 1 050 (1 050) mnkr i derivat som består av ränteswappar där kommunen erhåller 3 månaders stiborränta och betalar en fast ränta med olika löptider. Derivat är ett alternativ till fasträntelån men ger möjlighet att flexibelt och kostnadseffektivt ändra räntebindning i skuldportföljen.

Kommunkoncernens resultat påverkas mycket av förändringar i räntekostnaden. Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning på lån med rörlig ränta är 3,6 mnkr.

Kommunkoncernen har ett plussaldo på 320,1 (346,7) mnkr på koncernkontot per 2018-04-30 och nyttjar ingenting av den för koncernkontot totala checkkrediten mot banken på 300 mnkr. Gävle kommuns saldo på koncernvalutakontot är 522,1 (711,4) mnkr per 2018-04-30.

För mer information om upplåning och placering se Finansrapport tertial 1 2018 (18KS12).

6 Finansiell analys kommunen

Finansiell analys kommunen

Jämförelsesiffror inom parentes avser motsvarande period föregående år.

Intäkter

De viktigaste intäktskällorna för kommunen är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsystem. De totala nettointäkterna för dessa beräknas i prognos för helåret 2018 uppgå till 5 819,6 (5 612,4) mnkr, vilket är -6,6 (34,1) mnkr mindre än budgeterat.

Skatteintäkterna är den dominerande intäktskällan och är helt avgörande för verksamhetens finansiering. Storleken på skatteintäkterna är beroende dels av nivån på skattesatsen, dels av skatteunderlaget efter taxering av invånarnas inkomster. Skattesatsen i kommunen uppgår 2018 till 22,26 kr efter en höjning med 0,75 kr år 2014. Under senare år har även skatteväxlingar skett med landstinget (idag Region Gävleborg) gällande kollektivtrafik och hemsjukvård.

Den genomsnittliga skattesatsen i riket ligger på 20,74 kr, Gävle ligger därmed 1,52 kr över riket. Enligt taxering 2017 uppgick skattekraften per invånare till 202,9 tkr, vilket utgjorde 97 procent av rikets medelskattekraft. Skatteintäkten beräknas för 2018 uppgå till 4 874,9 (4 726,5) mnkr.

Nettointäkterna från de kommunala utjämningsystemen och de generella statsbidragen beräknas uppgå till 944,7 (885,9) mnkr. Det är en avvikelse på -17,4 (12,5) mnkr gentemot budget.

Verksamhetens intäkter består i huvudsak av driftbidrag, främst riktade statsbidrag. I övrigt består intäkterna av avgifter och taxor, bland annat för vård och omsorg, förskola och fritidshem, hyresintäkter från särskilda boenden för äldreboenden och gruppboenden med mera, samt ersättningar från andra kommuner, däribland de interkommunala ersättningarna för elever. I prognos 2018 bedöms verksamhetens intäkter till totalt 1 296,3 (1 328,6) mnkr.

Nettokostnader

Kostnadsanpassning är ett absolut krav för att undvika underskott i verksamheten. Det är viktigt att kostnaderna inte ökar i högre takt än skatteintäkterna. Nettokostnaderna beräknas för 2018

öka med 392,8 (254,5) mnkr, ökningen för skatter och generella statsbidrag beräknas till 207,2 (199,6) mnkr.

Resultat och jämförelsestörande poster

Resultatet per april uppgår till -28,6 (58,7) mnkr. Prognostiserat resultat för 2018 är 138,7 (304,9) mnkr. I resultaten ingår jämförelsestörande poster som för prognos 2018 uppgår till 150,5 mnkr. Det utgörs av exploateringsresultat +92,0 mnkr, realisationsvinster +45,5 mnkr samt statsbidraget för "byggbonus". Det prognostiserade resultatet är -72,2 mnkr lägre än det budgeterade 210,9 mnkr. Exklusive realisationsvinster och exploatering uppgår helårsprognosen till 1,2 mnkr, -67,3 mnkr lägre än budgeterade 68,5 mnkr.

Helårsprognosens avvikelser mot budget, exklusive exploatering och realisationsvinster, redovisas nedan (mnkr):

Överförmyndarnämnden +0,2

Samhällsbyggnadsnämnden -29,2

Kultur- och fritidsnämnden +5,9

Utbildningsnämnden +15,0

Socialnämnden -65,0

Omvårdnadsnämnden -8,0

Summa nämnder -81,1

Finansförvaltningen +13,8

Summa kommunen -67,3

Nedan följer korta kommentarer till helårsprognosen och till resultatet för perioden januari-april 2018. Ytterligare analys och kommentarer återfinns under respektive nämnd i "Verksamhetsrapporter för nämnder och bolag".

Kommunstyrelsen

Resultatet för perioden januari – april uppgår till 7,4 (10,2) mnkr, helårsprognosen uppgår till 0,0 (9,8) mnkr. I resultatet och helårsprognosen ingår inte realisationsvinster och exploateringsresultat. Av resultatet hänför sig 4,5 mnkr till den kommunbidragsfinansierade verksamheten, vilket är 3,9 mnkr högre än budgeterat för perioden. Resultatet beror huvudsakligen på senarelagda aktiviteter inom projekt samt lägre personalkostnader på grund av vakanser. Resultatet för uppdragsfinansierad verksamhet (IT och Stadshusservice) uppvisar ett resultat på 3,8 (1,7) mnkr. Volymerna gällande klienter och DITA har blivit högre än beräknat och en ersättning har erhållits från ATEA.

Exploateringsresultatet uppgår till 2,0 (14,3). Bostadsområdena vid Gavlehov och Gävle Strand etapp 2 är förskjutna i tid och försäljning av tomter vid Lindbacka Västra har ännu inte påbörjats. Årsprognosen är förändrad till 92 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Resultatet för perioden januari-april uppgår till -27,9 (8,5) mnkr, helårsprognosen uppgår till -29,2 (16,7) mnkr. I utfallet för perioden är -35,8 mnkr hänförligt till vinterväghållning. Resultatet för övriga verksamheter uppgår till 7,9 mnkr. Kostnaderna för vinterväghållningen uppgår till cirka 48,0 mnkr för årets första fyra månader vilket kan jämföras med 2017 då kostnaderna uppgick till 14,2 mnkr för samma period. Det bör noteras att kostnaden för vinterväghållningen under perioden är något osäker då den till viss del är baserad på uppskattning. Dialog förs mellan Samhällsbyggnadsnämnden och Gävle Drift och Service. Nämndens verksamhet är säsongsbetonad, och därför visas för perioden en avvikelse gentemot budget inom vissa områden. Det prognostiserade underskottet för 2018 är hänförligt till vinterväghållningen. För övriga verksamheter beräknas ingen avvikelse gentemot budget.

Kultur- och fritidsnämnden

Resultatet för perioden januari-april uppgår till 5,5 (12,0) mnkr, vilket är 8,3 mnkr högre än budget. Helårsprognosen uppgår till 5,9 (10,6) mnkr. Intäkterna understiger budget med -0,8 mnkr, men är 4,4 mnkr högre än motsvarande period år 2017. Det beror på ökade hyresintäkter, bland annat Gavlehovshallen samt ökade externa bidrag såsom kulturskoleutveckling, avgiftsfri simskola och lovaktiviteter. Personalkostnaderna är 1,5 mnkr lägre än budgeterat, huvudsakligen beroende på vakanta tjänster. För övriga kostnader är avvikelserna 7,7 mnkr gentemot budget. Detta förklaras främst av hyreskostnader för Valbobadet, Gavlehovshallen och Gavlevallen, tillsammans 1,7 mnkr, ännu ej utbetalda bidrag 1,9 mnkr samt avsatta medel till verksamhet som kommer att genomföras först under hösten 3,9 mnkr. Helårsprognosen består av positiva komponenter såsom hyra enligt ovan +2,8 mnkr, bidrag från Kulturrådet avseende arbetsgivaravgifter för musiker +2,3 mnkr och överskott Konserthuset +0,8 mnkr.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden

Resultatet för perioden januari-april uppgår till 1,5 (8,2) mnkr, vilket är 0,3 mnkr lägre än budget. Helårsprognosen uppgår till 0,0 (5,0) mnkr. Allmänt kan konstateras att arbetsmarknadsåtgärder och vuxenutbildningen ännu inte kommit upp i budgeterad volym, vilket påverkar både budgeterade intäkter och personalkostnader samt övriga kostnader, men att detta på totalen innebär ett nollsummespel avseende resultatet. Arbetsmarknadsenhetens resultat är 0,9 mnkr gentemot budget, där integration visar ett överskott på 2,1 mnkr medan arbetsmarknad har ett negativt resultat med -1,0 mnkr. Vuxenutbildningens resultat uppgår till -1,1 mnkr, beroende på lägre intäkter för SFI (etableringsersättning) än budgeterat. I övrigt uppvisas överskott gentemot budget beroende på vakanser inom personalen.

Utbildningsnämnden

Resultatet för perioden januari-april uppgår till 37,4 (26,7) mnkr, vilket är 29,2 mnkr högre än budget. Helårsprognosen uppgår till 15,0 (51,0) mnkr. Överskottet beror framförallt på färre elever än budgeterat, lägre kostnader än budgeterat för personal och lokaler, samt högre intäkter för asylersättning än budgeterat. Förskolan bedrivna i kommunal regi redovisar ett överskott på 3,2 mnkr och prognostiserar ett nollresultat för helåret. Överskottet är hänförligt till personalkostnader och beror på svårigheter att rekrytera behörig personal. Den kommunala grundskolan redovisar ett överskott med 11,1 mnkr. Även här är resultatet hänförligt till svårigheter att rekrytera behörig personal. Årsprognosen pekar på ett nollresultat. För central förvaltning är resultatet 14,3 mnkr för perioden, årsprognosen uppgår till 15,0 mnkr. Överskottet beror främst på lägre volymer (elevantal) än tilldelad volymbudget. Det beror främst grundskolan. Inom kommunal verksamhet är elevtalen lägre än budgeterat och för elever hos fristående huvudmän och elever i andra kommuner är elevtalen högre än budgeterat. Resultatet beror också på ett överskott avseende asylersättning och lägre lokalkostnader än budgeterat.

Socialnämnden

Resultatet för perioden januari-april uppgår till -16,7 (-11,0) mnkr, vilket är -17,6 mnkr lägre än budget. Helårsprognosen uppgår till -65,0 (-58,5) mnkr. Större avvikelser i resultatet för perioden uppvisar externa placeringar vuxna, -3,0 mnkr, försörjningsstöd, -5,3 mnkr samt generella sparkrav, -6,7 mnkr. Årsprognosen för externa placeringar är -5,0 mnkr, under året har en vikande trend uppvisats. För försörjningsstöd beräknas ett underskott med -15 mnkr. Ökade kostnader har uppkommit på grund av ett ökat antal bidragshushåll, samt för personer som har avslutat etableringsfasen och är i behov av försörjningsstöd. Kostnaderna hålls tillbaka av den ökande digitaliseringen av försörjningsstödsprocessen samt uppdraget från Kommunfullmäktige om ett ökat antal extratjänster. För avdelningen ensamkommande barn prognostiseras ett underskott med -25 mnkr. Arbete pågår med åtgärdsplan för kostnadsminskningar och anpassning av verksamheterna till aktuella ekonomiska förutsättningar. Nämnden har budgeterat ett generellt besparingskrav, -20 mnkr. Besparingen bedöms inte kunna infrias under 2018.

Omvårdnadsnämnden

Resultatet för perioden januari-april uppgår till 10,3 (-11,8) mnkr, vilket är -3,6 mnkr lägre än budget för perioden. Helårsprognosen uppgår till -8,0 (-45,3) mnkr. Det prognostiserade underskottet beror på kostnader för nya ärenden inom området funktionsnedsättning. Övriga

ökade kostnader beräknas täckas av nämndens buffert för oförutsedda kostnader. Det finns ett antal osäkerhetsfaktorer när det gäller volymer som kan komma att påverka utfallet. Inom området funktionsnedsättning gäller det både Försäkringskassans fortsatta bedömningar angående personlig assistans samt antalet kunder med behov av särskilda placeringar. När det gäller externa placeringar har det redan i början av året skett förändringar i förhållande till tidigare bedömningar, vilket innebär ökade kostnader. Behovet inom vård- och omsorgsboende har under inledningen av året varit stort, vilket lett till en tillfällig utökning av antalet korttidsplatser. Bristen på sjuksköterskor och vikarier för annan omvårdnadspersonal inför sommaren får ekonomiska konsekvenser, det gäller bland annat inhyrning av sjuksköterskor samt ersättande av övertid för befintlig personal. De ekonomiska konsekvenserna kan avläsas först efter sommaren.

Finansförvaltningen

Resultatet för perioden januari-april uppgår till -93,4 mnkr (-19,6) mnkr. Helårsprognosen uppgår till 82,3 (227,4) mnkr, vilket är 13,8 mnkr högre än budgeterat resultat. Inom finansförvaltningen hanteras skatter och generella bidrag, budgeterade medel för oförutsedda behov, pensionskostnader, semesterlöneskuld, finansiella intäkter och kostnader med mera. Skatteintäkterna beräknas bli 10,8 mnkr högre än beräknat, medan det för de generella statsbidragen och den kommunala skatteutjämningen beräknas ett underskott gentemot budget på -18,4 mnkr. Finansnetto prognostiseras bli 5,7 mnkr bättre än budgeterat. Detta inkluderar intern ränta. Bland övriga avvikelser inom finansförvaltningen märks högre kostnader för pensioner, -2,4 mnkr, budgeterade medel för oförutsedda behov inom KS som inte beräknas nyttjas fullt ut, 9,7 mnkr samt att centralt avsatt verksamhetspott för löner ej heller beräknas nyttjas fullt ut och därför prognostiseras ge ett överskott gentemot budget med 4,7 mnkr. Besparingen på 10 mnkr avseende effektivare upphandling bedöms ej ha effekt under året.

Realisations- och exploateringsresultat

Realisationsresultatet uppgår för perioden till 43,4 (20,3) mnkr. Prognosen för 2018 visar på ett resultat med 45,5 (53,8) mnkr i jämförelse med årsbudget 10,0 mnkr. Exploateringsresultatet för perioden är 2,0 (14,5) mnkr. Utfallet för 2018 prognostiseras till 92,0 (33,6) mnkr, att jämföras med årsbudget 132,4 mnkr.

Investeringar

Investeringar för perioden uppgår till 26,5 (43,1) mnkr, varav 4,7 (9,1) mnkr kan hänföras till exploateringsverksamheten. Prognosen för helåret uppgår till 363,9 (180,6) mnkr vilket är 43,8 mnkr lägre än budgeterat. För investeringar inom exploateringsverksamheten beräknas ett utfall på 111,7 (43,5) mnkr, vilket är 10,8 mnkr högre än budgeterat.

Avstämning mot balanskrav

Vid beräkningen av huruvida kommunen klarar balanskravet ska realisationsvinster avräknas årets resultat. Det prognostiserade resultatet 138,7 mnkr inkluderar realisationsvinster med 45,5 (53,8) mnkr. Resultat enligt balanskravet uppgår därmed till 93,2 (251,1) mnkr. Kommunen klarar balanskravet.

7 Viktiga förhållanden och väsentliga händelser

- Vintern 2018 har varit mycket snörik. Det har påverkat både verksamhet och ekonomi inom såväl kommunen som de kommunala bolagen.
- 2018 är ett valår. Det har presenterats förslag för en ny politisk organisation (POG) och en ny förvaltningsorganisation (FOG). Avsikten är att de ska gälla från 20190101 då en ny mandatperiod startar.

Ekonomiska sammanställningar

8 Ekonomirapporter

8.1 Resultat för kommunens nämnder och bolag

<i>Resultat (mnkr)</i>	Utfall 2018 Jan – april	Utfall 2017 Jan – april	Prognos 2018 Jan – dec	Budget 2018 Jan – dec
Gävle kommun	-28,6	58,7	138,7	210,9
Gävle Stadshus-koncernen	168,9	191,6	414,2	440,9
Gävle Vatten AB	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Summa	140,3	250,3	552,6	651,5

8.2 Gävle Stadshus - Omsättning och resultat per bolag

<i>Belopp i mnkr</i>	Omsättning 2018-01-01- -2018-04-30	Omsättning 2017-01-01- -2017-04-30	Resultat 201-01- 01--2018- 04-30	Resultat 2017-01- 01--2017- 04-30	Prognos 2018-01- 01--2018- 12-31
Moderbolag					
Gävle Stadshus AB	1,1	0,9	-5,8	-7,3	-20,1
Dotterbolag					
Gävle Energi-koncernen	491,4	435,2	148,0	127,7	161,9
AB Gavlegårdarna	368,3	359,0	23,8	47,0	271,8
Gavlia-koncernen	251,1	201,4	-7,2	8,7	-6,5
Gävle Hamn AB	51,8	55,7	10,1	15,5	6,9
Koncernelimineringar	-1,1	-0,9	-1,1	-0,9	-3,2
Total	1 162,6	1 051,3	167,8	190,7	410,8

8.3 Investeringar för kommunens nämnder och bolag

<i>Investeringar (mnkr)</i>	Utfall 2018 Jan – april	Utfall 2017 Jan – april	Prognos 2018 Jan – dec	Budget 2018 Jan – dec
Gävle kommun	26,5	43,1	363,9	407,7
Gävle Stadshus-koncernen	340,2	344,5	1 489,4	1 659,4
Gävle Vatten AB	10,0	28,6	96,7	96,7
Summa	376,7	416,2	363,9	407,7

8.4 Gävle Kommun

Gävle kommun - resultaträkning

Resultaträkning

<i>RESULTATRÄKNING (mnkr)</i>	Utfall 1804	Utfall 1704	Budget 2018	Prognos 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter	444,1	435,3	1 288,2	1 296,3	1 328,6
Verksamhetens kostnader	-2 391,4	-2 237,7	-6 895,8	-6 972,5	-6 615,7
<i>Varav jämförelsestörande poster</i>	<i>45,4</i>	<i>34,8</i>	<i>142,4</i>	<i>150,5</i>	<i>158,5</i>
Avskrivningar	-32,4	-32,3	-96,8	-99,8	-96,1
Verksamhetens nettokostnader	-1 979,7	-1 834,7	-5 704,4	-5 776,0	-5 383,2
Skatteintäkter	1 616,3	1 577,2	4 864,1	4 874,9	4 726,5
Gen statsbidrag och utjämning	310,2	289,1	962,1	944,7	885,9
Finansiella intäkter	44,0	51,2	203,7	197,0	167,6
Finansiella kostnader	-19,4	-24,1	-114,6	-101,9	-91,9
Finansnetto	24,6	27,1	89,1	95,1	75,7
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat/	-28,6	58,7	210,9	138,7	304,9
<i>- varav exploatering</i>	<i>2,0</i>	<i>14,3</i>	<i>132,4</i>	<i>92,0</i>	<i>33,6</i>
<i>- varav reavinster</i>	<i>43,4</i>	<i>20,3</i>	<i>10,0</i>	<i>45,5</i>	<i>53,8</i>
SUMMA exkl. realisationsvinster och exploatering	-74,0	24,1	68,5	1,2	217,5
<i>AVSTÄMNING BALANSKRAV</i>					
Årets resultat	-28,6	58,7	210,9	138,7	304,9
<i>Realisationsvinster</i>	<i>43,4</i>	<i>20,3</i>	<i>10,0</i>	<i>45,5</i>	<i>53,8</i>
Årets resultat exkl. realisationsvinster	-72,0	38,4	200,9	93,2	251,1

Gävle kommun - balansräkning

Balansräkning

<i>Belopp i (mnkr)</i>	Utfall 2018-04-30	Utfall 2017-04-30	Utfall 2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	12,5	6,0	13,5
Materiella tillgångar			
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	<i>1 507,6</i>	<i>1 407,0</i>	<i>1 510,2</i>
<i>Maskiner och inventarier</i>	<i>144,1</i>	<i>142,2</i>	<i>149,1</i>
Finansiella anläggningstillgångar	7 978,8	7 857,6	7 784,1
Summa anläggningstillgångar	9 643,0	9 412,8	9 456,9
Omsättningstillgångar			
Förråd lager	0,5	1,8	0,5
Exploateringsfastigheter	63,6	60,3	62,0
Kortfristiga fordringar	1 818,1	1 278,3	1 452,3
Kortfristiga placeringar			
Kassa och bank	421,1	378,0	434,6
Summa omsättningstillgångar	2 303,3	1 718,4	1 949,4
SUMMA TILLGÅNGAR	11 946,3	11 131,2	11 406,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	4 762,8	4 457,9	4 457,9
Periodens resultat	-28,6	58,7	304,9
Summa Eget kapital	4 734,2	4 516,6	4 762,8
Skulder			
Avsättningar	547,7	542,2	533,9
Långfristiga skulder	4 496,2	4 664,6	4 296,6
Kortfristiga skulder	2 168,2	1 407,8	1 813,0
Summa skulder	7 212,1	6 614,6	6 643,5
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	11 946,3	11 131,2	11 406,3

Gävle kommun - nämndernas resultat

NÄMND / FÖRVALTNING - Mnkr	Utfall 1804	Utfall 1704	Prognos 2018	Budget 2018
Kommunstyrelsen	52,8	45,0	137,5	142,4
<i>varav kommunstyrelsen</i>	7,4	10,2	0,0	0,0
<i>varav Exploateringsresultat</i>	2,0	14,5	92,0	132,4
<i>varav Realisationsvinst</i>	43,4	20,3	45,5	10,0
Revisorskollegiet	0,2	0,3	0,0	0,0
Valnämnden	0,5	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	1,2	0,2	0,2	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-27,9	8,5	-29,2	0,0
Jävsnämnden	0,0	0,1	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	5,5	12,0	5,9	0,0
Näringsliv och arbetsmarknadsnämnden	1,5	8,2	0,0	0,0
Utbildningsnämnden	37,4	26,7	15,0	0,0
Socialnämnden	-16,7	-11,0	-65,0	0,0
Omvårdnadsnämnden	10,3	-11,8	-8,0	0,0
Nämnden för verksamhetsstöd	0,0	0,1	0,0	0,0
Summa skattefinansierad verksamhet	64,8	78,3	56,4	142,4
Finansförvaltning	-93,4	-19,6	82,3	68,5
SUMMA	-28,6	58,7	138,7	210,9
Realisationsvinster och exploateringsresultat	45,4	70,5	137,5	142,4
SUMMA exkl. realisationsvinster och exploatering	-74,0	-11,8	1,2	68,5
Resultat exklusive reavinster	-72,0	38,4	93,2	200,9

Gävle kommun - investeringar per nämnd

<i>Investeringar (mnr)</i>	Redovisat 2018-04-30	Redovisat 2017-04-30	Prognos 2018-12-31	Budget 2018
Skattefinansierad verksamhet				
Kommunstyrelsen	1,1	10,9	56,4	60,3
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,1	0,1
Valnämnden	0,0	0,0	0,1	0,1
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,1	0,1
Samhällsbyggnadsnämnden	11,5	13,3	140,2	188,6
Jävsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	1,1	3,0	10,8	13,8
Näringsliv och Arbetsmarknadsnämnden	0,1	0,2	1,0	1,0
Utbildningsnämnden	1,9	2,9	29,3	29,3
Socialnämnden	0,4	0,3	2,9	2,3
Omvårdnadsnämnden	5,7	3,4	11,3	11,2
Nämnden för verksamhetsstöd	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skattefinansierad verksamhet	21,8	34,0	252,2	306,8
Exploateringsverksamhet	4,7	9,1	111,7	100,9
Summa investeringar	26,5	43,1	363,9	407,7
Erhållna investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

Gävle kommun - exploateringsverksamhet

<i>Totalt exploateringsområde n</i>	Anläggning- tillgång	Tomt	Försäljnings- inkomst	Netto- exploatering	Expl.- resultat
Budget 2018	-100,9	-34,8	153,7	18,0	132,4
Redovisat 201804	-4,8	-1,8	2,2	-4,4	2,0
Prognos 2018	-111,7	-21,4	119,1	-14,0	92,1
Budgetavvikelse 2018	-10,8	13,4	-34,6	-32,0	-40,3

Belopp i mnr, utgifter - och inkomster+

<i>Markförsäljning</i>	Försäljningssumma	Bokfört värde	Realisationsresultat
Budget 2018	20,0	-10,0	10,0
Redovisat 201804	43,1	-0,7	42,5
Prognos 2018	47,0	-1,5	45,5
Budgetavvikelse 2018	27,0	8,5	35,5

Belopp i mnr, försäljning +, bokfört värde -

<i>Markinköp</i>	Inköpssumma
Budget 2018	-43,2
Redovisat 201804	-0,3
Prognos 2018	-43,2
Budgetavvikelse 2018	0,0

Belopp i mnkr, inköp -

8.5 Gävle Stadshus-koncernen

Gävle Stadshus-koncernen- Investeringar och balansomslutning per bolag

<i>Belopp i mnkr</i>	Investering 2018-01-01- -2018-04- 30	Investering 2017-01-01- -2017-04- 30	Prognos 2018	Budget 2018	Balansom slutn 2018-04- 30	Balansom slutn 2017-04- 30
Moderbolag						
Gävle Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	0,0	2 432,2	2 264,9
Dotterbolag						
Gävle Energi-koncernen	65,7	71,3	279,3	262,0	2 491	2 342,0
AB Gavlegårdarna	143,9	117,6	531,0	531,0	4 570,0	4 256,2
Gavlia-koncernen	126,2	151,2	547,1	658,4	3 007,3	3 046,5
Gävle Hamn AB	4,4	4,4	132,0	208,0	1 277,1	1 267,6
Stuveribolaget Gävle AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Total	340,2	344,5	1 489,4	1 659,4	13 777,6	13 177,2

9 Bilaga 1 Personalstatistik

9.1 Personalstruktur

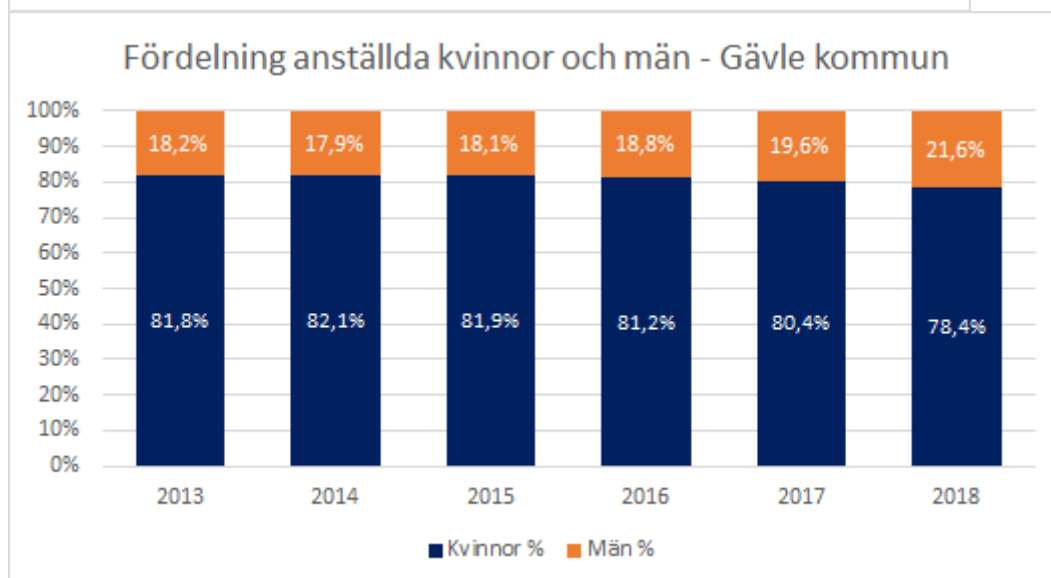
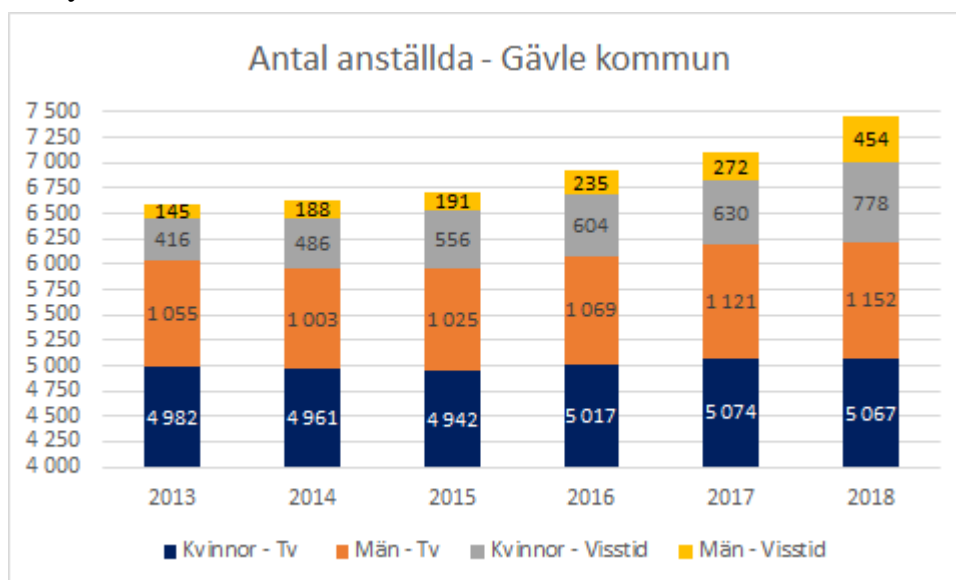
Årsarbetare

Årsarbetare	2018-04-30			2017-04-30			2016-04-30		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidare	4 898	1 138	6 036	4 897	1 107	6 004	4 827	1 055	5 882
Visstid	712	420	1 132	561	236	797	550	217	767
Totalt	5 610	1 558	7 168	5 458	1 343	6 801	5 377	1 272	6 649

Antal anställda

Antal anställda	2018-04-30			2017-04-30			2016-04-30		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidare	5 067	1 152	6 219	5 074	1 121	6 195	5 017	1 069	6 086
Visstid	778	454	1 232	630	272	902	604	235	839
Totalt	5 845	1 606	7 451	5 704	1 393	7 097	5 621	1 304	6 925

Analys

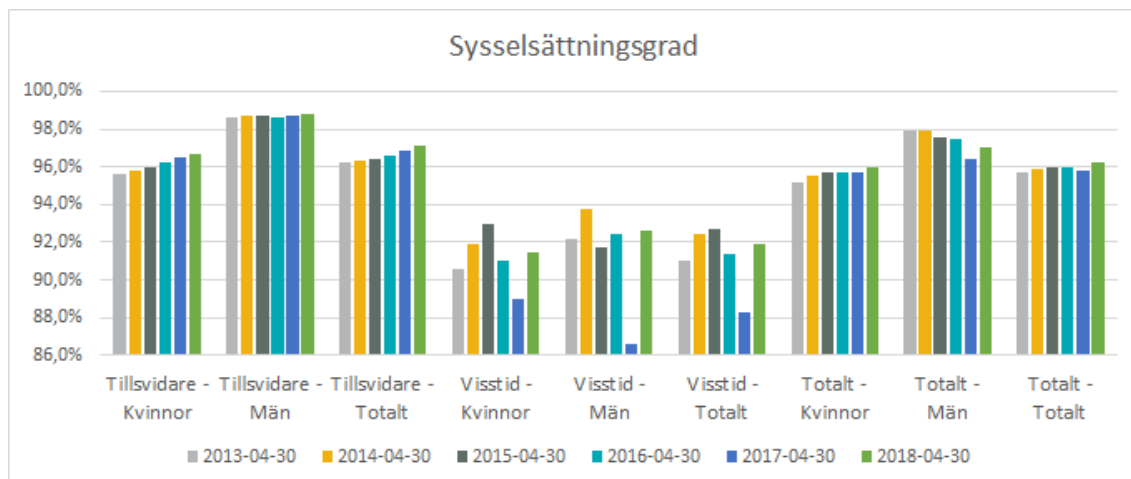
Antalet årsarbetare och anställda grundar sig på Gävle kommun och det är en ökning med 354 anställda varav 24 tillsvidare anställda och 330 visstidsanställda jämfört med samma period förra året. Ökningen av visstidsanställda beror främst på anställningen av Extratjänster inom kommunen.

Trenden är att Gävle kommun fortsätter att öka antalet anställda för att klara kraven från sina kunder samt att flera medarbetare väljer att ha en visstidsanställning inom främst skola och

omsorg.

Andelen män ökar och når nu 21,6% av totalen, en ökning med 3,7% enheter sedan föregående år.

9.2 Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Analys

Trenden för den totala genomsnittliga sysselsättningsgraden är svagt stigande och sedan förra året har den ökat med 0,4 procentenheter till 96,2 procent. Ökningen för tillsvidareanställda har en utveckling på 0,2 procentenheter jämfört med föregående år. Andelen som arbetar Heltid 100 procent uppgår till 85,6 procent (84,0 procent), Deltid 75-99 procent uppgår till 10,1 procent (11,3 procent) samt Deltid 0-74 procent uppgår till 4,3 procent (4,7 procent).

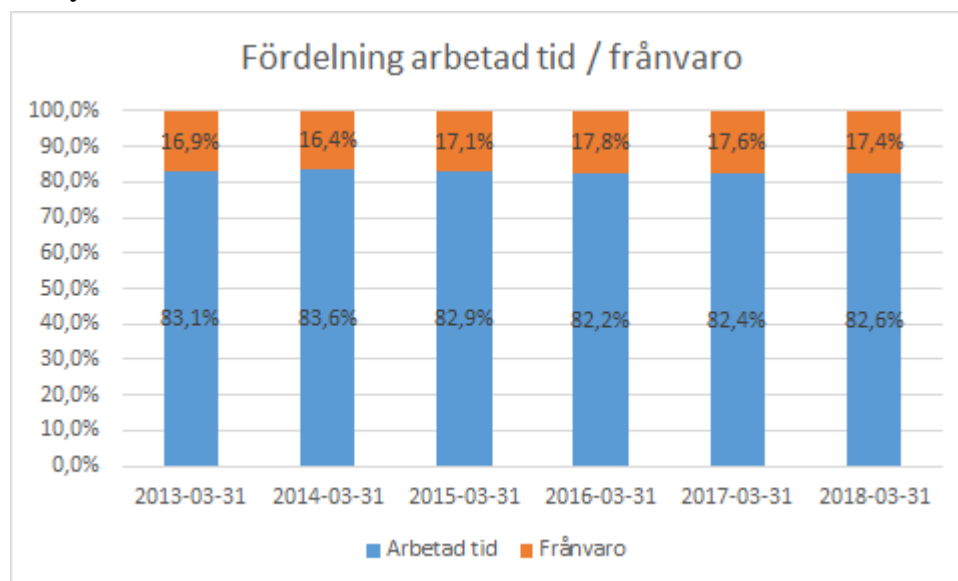
Samtliga förvaltningar påvisar en ökning eller ingen skillnad av de tillsvidareanställdas genomsnittliga sysselsättningsgrad och ökningen beror främst på att färre kvinnor arbetar deltid.

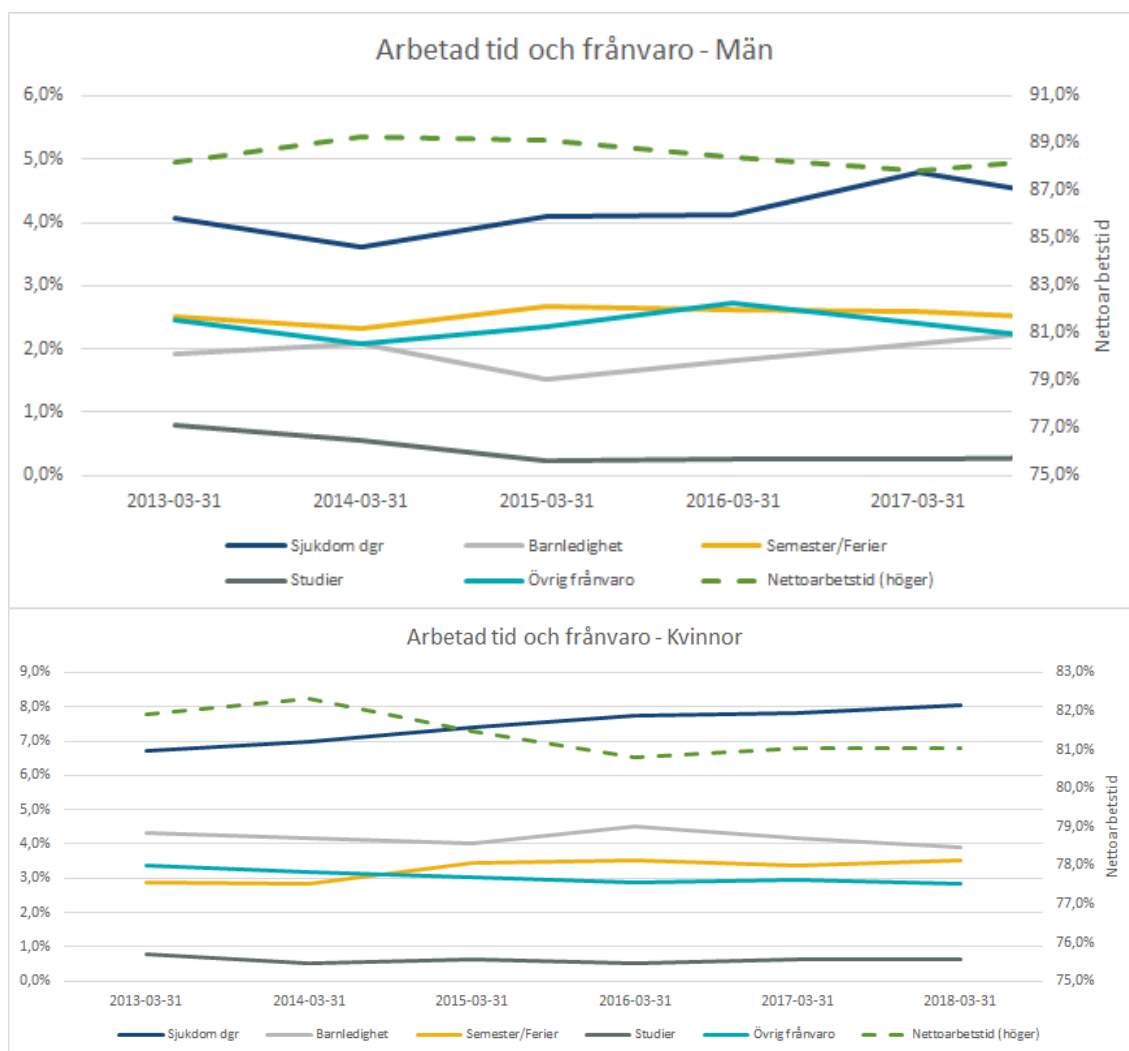
Den högre genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i jämförelse med visstidsanställda beror på att de omfattas av heltidsbeslutet som inte visstidsanställda gör.

9.3 Arbetad tid och frånvaro

Arbetad tid och frånvaro		2018-04-30		2017-04-30		2016-04-30	
	Kön	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Nettoarbetstid	Kvinnor	423 682	81,0	414 727	81,0	412 252	80,8
	Män	123 933	88,5	108 421	87,9	104 407	88,4
	Totalt	547 615	82,6	523 148	82,4	516 659	82,2
Sjukdom totalt antal dagar	Kvinnor	41 992	8,0	39 972	7,8	39 511	7,7
	Män	6 027	4,3	5 914	4,8	4 864	4,1
	Totalt	48 019	7,2	45 886	7,2	44 375	7,1
Barnledighet	Kvinnor	20 422	3,9	21 358	4,2	22 927	4,5
	Män	3 304	2,4	2 560	2,1	2 144	1,8
	Totalt	23 726	3,6	23 918	3,8	25 071	4,0
Semester/Ferier	Kvinnor	18 495	3,5	17 288	3,4	18 010	3,5
	Män	3 464	2,5	3 217	2,6	3 099	2,6
	Totalt	21 959	3,3	20 505	3,2	21 109	3,4
Studier	Kvinnor	3 299	0,6	3 177	0,6	2 700	0,5
	Män	392	0,3	323	0,3	307	0,3
	Totalt	3 691	0,6	3 500	0,6	3 007	0,5
Övrig frånvaro	Kvinnor	14 890	2,8	15 193	3,0	14 757	2,9
	Män	2 918	2,1	2 956	2,4	3 229	2,7
	Totalt	17 808	2,7	18 149	2,9	17 986	2,9

Analys

Den verkliga totala sysselsättningen, det vill säga närvarotiden, har ökat med 0,2 procentenheter jämfört med föregående år, vilket är en fortsatt ökande trend sedan 2016. Nivåerna är dock lägre än 2010 till och med 2016. Kvinnorna är kvar på samma nivå som tidigare medan männen ökar med 0,6 procentenheter.

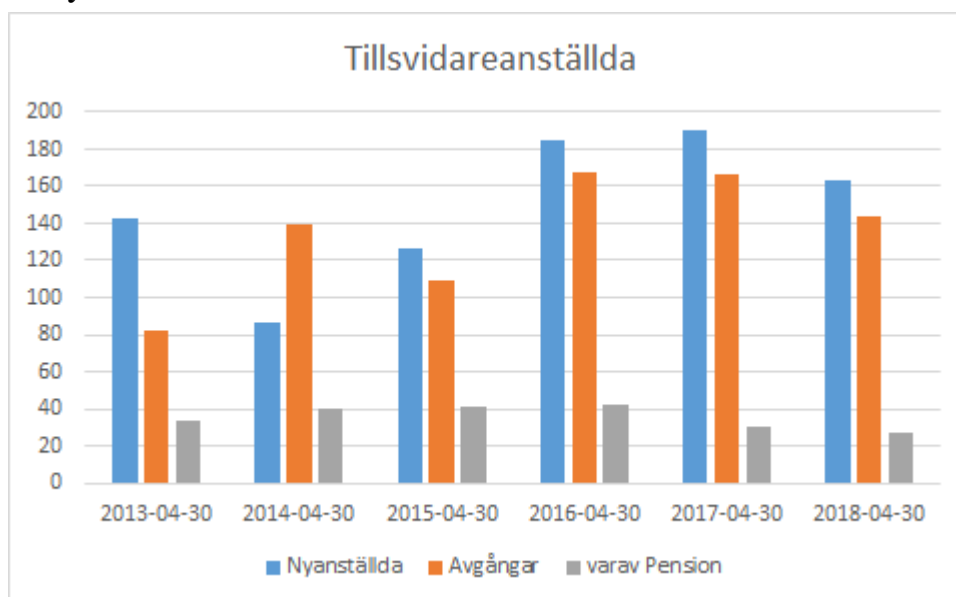
Anledningen till minskningen mellan åren ligger delvis i minskad barnledighet och minskad övrig frånvaro, medan semesteruttaget har ökat under det första delåret. Sjukfrånvaron är likvärdig som föregående år men trenden är fortsatt svag ökning för kvinnorna medan männen sjunker.

Uttaget av barnledighet mellan könen är högre hos kvinnorna jämfört med männen, men skillnaden är numera halv mellan könen jämfört med dubbelt tidigare år.

9.4 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2018-04-30	2017-04-30	2016-04-30
Tillsvidare	Kvinnor	124	146	143
	Män	39	44	42
	Totalt	163	190	185
Visstid	Kvinnor	340	256	250
	Män	210	114	84
	Totalt	550	370	334
Totalt	Kvinnor	464	402	393
	Män	249	158	126
	Totalt	713	560	519
Avgångar				
Avgångar	Kön	2018-04-30	2017-04-30	2016-04-30
Tillsvidare	Kvinnor	135	159	171
	Män	36	37	38
	Totalt	171	196	209
Visstid	Kvinnor	75	80	62
	Män	40	39	23
	Totalt	115	119	85
Totalt	Kvinnor	210	239	233
	Män	76	76	61
	Totalt	286	315	294
- varav pension	Totalt	27	30	42
- varav ÖK-SAP	Totalt	1	0	2

Analys

Trenden med fler nyanställda sjunker något mot de senaste årens ökning, vilket även antalet medarbetare som slutar påvisar. Gävle kommun ökar dock i antalet anställda. Diagrammet visar också att det är betydligt fler som avslutar sin anställning av andra orsaker än pensionsavgångar. Den största orsaken är avslut av anställning på egen begäran. Personalomsättningen är lägre än samma period i föregående år med en årstakt på 7,9 procent (9,2 procent) inom kommunen räknat på tillsvidare anställda per 2018-04-30.